

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemani ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo «Gorice». Oglasi se računijo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Teško je, ne biti satirik,

ali:

strahovlada pobratimov.

Dr. Tuma je že s svojim dvoreznim nastopanjem v zadevi užitnine pokazal, da ne zasluži zaupanja kot zastopnik ljudstva vključ svojih „advokatski genialnosti“ in vključ „temeljiti praktični“ v poslih deželne odbora. Dočim je v deželni zboru glasoval za postavko „pobiranje užitnine v deželni upravi“, je na javnem shodu v Vrtojbi govoril proti temu, — tu je glasoval kot poslanec za, ondi pa nastopal kot predsednik izvrševalnega odbora „narodno-napredne“ stranke proti koristim našega naroda na Goriškem in tako igral na „dve karti“ čudno igro z vitalnimi interesi našega ljudstva. Že s tem korakom je dr. Tuma pokazal, da mož, ki zastopa v deželi neko privatno in strankarsko stališče, nasprotno ljudskemu blagru, ne spada na mesto ljudskega zastopnika, na katerem mestu mora delati izključno v ljudski blagor. „Narodno-napredna“ stranka je oškodila v zadevi pobiranja užitnine našo deželo za letnih 130.000 K, v desetih letih za 1.300.000 K, in je to svoto našemu ljudstvu takorekoč iztrgala iz žepa.

Kaj bi pisala „Soča“, ako bi se bilo kaj tacega storilo od naše strani? To bi bili v njenih „nad vse poštenih“ nazorih mi goljuhi, sleparji, tatovi, defraudantje in roparji, ki so naše ljudstvo slekli do nazega. Ali „naprednjaki“, ki so izvršili ta čin, so najpožrtvalnejši rodoljubje, same poštene duše, nezmožni zakriviti lasu na glavi svojega rojaka! Ker so oni oškodovali naše ljudstvo, zdaj to ni ne sleparija, ne goljuflja, ne tatvina na narodnem blagu, marveč pošteno in čisto narodno delo! — In človek, ki je sodeloval na tem „čistem narodnem delu“ — pretaka po „Soči“ jezne solze, ker so se zaprla za njim vrata deželne odbora!

Zares, težko je, ne biti satirik.

Za danes smo omenili še enkrat samo tega slučaja, da že iz njega vsakdo lahko sprevidi, da mož, ki igra na dve karti, ni vreden zaupanja, — o prvi priliki pa vtegnemo nekoliko naslikati način odborniškega delovanja dr. Tume, da

bode naše ljudstvo še bolj lahko sodilo, koliko pravice ima „Soča“ govoriti posmešnovalno o možeh, katerim ne more očitati najmanjše nepravilnosti. Ker nas „Soča“ naravnost izziva v to, pa naj nosi posledice ona in njen zaščitnik, ki ne more skrivati svojega strahu, da bi se naenkrat ne videlo v kulise njegovega delovanja v deželni odboru.

„Soča“ že v nekaterih svojih številkah prijavlja zaporedoma hujskajoče članke proti našima deželni odborniškoma in njihovima namestnikoma. V teh člankih govori pavšalno o nezmožnosti naših deželni odbornikov za posel odborništvu, o „šestih suhih letih“, o „strahovladi“ itd. itd. in se ponaša tako, kakor da jej gre prvi glas v deželi.

Te jeremijade „Sočine“ pa se slišijo tako žalostno in doni iz njih tako glasno zavist radi 4000 K, — da v očigled vsemu temu javkanju ne moremo zopet drugega nego vzklikniti: teško je ne biti satirik! Ali ti ubožci okoli „Soče“ zares mislijo, da bode zdaj, ko ni več dr. Tume v odboru, kar obviselo delovanje v odboru na klinu!? To se zelo varajo in jim moramo reči: bodite brez skrbi v svoji „brezkončni brigi za srečo našega ljudstva“, — nijedna nepravilnost se ne zgodi, — nasprotno pa stokrat več dobrega nego se je zgodilo v dobi „uzornega delovanja“ odbornika dr. Tume, ali bi se bilo zgodilo potem, ako bi se bilo izvršilo z odborništvom po vaši volji. Toliko na to stran. Seveda, kar se tiče onih „šest suhih let“, o katerih prorokuje „Soča“, bodo ta „suha leta“ zares nastopila, toda ne za naše ljudstvo, marveč za — dr. Tumo, ki že danes milo gleda po izgubljenih 4000 kronicah.

Kar pa se tiče „strahovlade“, bi bolje storila „Soča“ da molči. Ali ne kažejo in niso kazali njeni privrženci v najodurnejši obliki, da oni hočejo vse vstrahovati in da bi hoteli pokladati svojo peto na tilnik ne-le našemu ljudstvu, marveč tudi njega najpožrtvalnejšim rodoljubom, ker le-ti niso mogli odobravati toka v slovenski politiki, katerega je hotel uvesti dr. Tuma na Goriškem. Naj se le potrkata na prsa pobratima in se vprašata, kdo bi hotel vpeljati v deželi strahovlado, pod katero naj bi ječal

„Ali niste več enako srečen, kakor ste bil? Ali nimate sina, ki gospodari — kakor bi gospodaril vi sam? Ali nimate hčere, ki mu zvesto pomaga? Ali nimate otrok, ki sta se žrtvovala le vam, da bi bil vi zadovoljen?“ ugovarjal je prijatelj.

„To je, to, dečko, to je! Tu smo pri tej rani, ki me boli in me bo šepela do smrti; in kdo vé, ali ne tudi še po smrti. Grešil sem zoper božji zakon, ko sem privezal otroka k sebi; ko sem ju sebično odločil od sveta.“

„Ali oče, kaj pa govorite?“ ugovarja Miha.

„Molči, ti ne razumeš tega; Ne govoril bi tako, ko bi poznal rodbinsko srečo. Ali jaz sem se bal izgubiti to srečo in vaju nisem hotel pustiti od sebe; tako sem pripravil sebe ob mir poslednjih dni življenjskih.“

Začudeno sem gledal prijatelja; in tudi on se je ozrl na me. Od kdaj pa se je bil tako zelo spremenil ta njegov original?... Toda ni bilo časa premišljevat.

„Ali čemu bi ne bil srečen, ko sva midva do cela srečna in zadovoljna?“

naš narod kakor v sužnosti turških Begov? In kaj je bila vsa minula šestletna doba Tumovega odbornikovanja drugo nego pravcata strahovlada? Ali so ti ljudje ves ta čas storili le za mrvico dobrega in narodu koristnega? Naj le povedo, kaj se je v tej dobi zgodilo za naše ljudstvo, kar bi smeli smatrati oni za pravo svojo in ne uzmano zaslugo? Ali niste temveč ves čas le podirali, kar so drugi prej z največjim trdom zidali? Ali niste v svojih infernalnih glasilih le hujskali občine med seboj, ali niste ščuvali stan na stan, da je postalo vse podivjano, kjer je vladal prej mir? In niste li izpodkopavali in še izpodkopavate obstanek našega najzurnejšega narodnega zavoda „Šolskega Doma“ na način, kakor bi bilo vredno jedino le besne italijanske irredente? In ne ružete li proti našemu najstarejšemu društvu v Gorici naši „Čitalnici“ na enak način? In zakaj? Zato, ker tako „Šolski Dom“ kakor „Čitalnica“ ni pod komando prenadutih pobratimov! Ali ni torej to strahovlada?

Poglejte se torej v zrealu teh in še nešteti drugih peklenjskih svojih del, potem pa odgovorite: kdo je hotel in še hoče strahovlado?

Vničevalci naroda!

Potepite svoje črno čelo k tlom in ne dvigajte je predrzno kvišku, ko ni vredno, da je božje solnce obsije!

Kar se tiče naše „strahovlade“, o kateri fantazirate v svojih podlih dušah, vam zagotovimo, da obstoji ta „strahovlada“ le v tem, da čim prej pometemo iz dežele gnoj, kateri ste nakidali na čast in blagor našega naroda, — gnoj pravimo, importiran k nam od ondi, kjer stoji na indeksu narod slovenski!

Dopisi.

Iz Komnu. — Ker je „Gorica“ omenila naših občinskih računov, se mi zdi potrebno omeniti, da naše občine račun izkazuje gotovine 730 K. To priča o dobrem gospodarstvu in varčnosti naših občinskih očetov. Ne razumemo pa, zakaj so nam postavili v proračun za leto 1902 za navadne občinske stroške 15 odstotno doklado na izravne davke, ko vendar denar v blagajni preostaja?

ugovarja zopet sin mirno.

„Ne, nista srečna“, upiral se je starec; oglasila se je spet stara trdoglavnost v njem. „Nista srečna, ker ne vesta, kaj je družinska sreča. Tu se človek kar pomladi v duhu, ko vidi, kako mu dorasča mladina. — Seveda rado pride tudi narobe: Naj bi tudi izgubil karkoli svojega imetja, srce bi se ti ne ganilo pri tem; ali ko bi imel priti ob dete — tedaj bi si pulil lase, kar jih imaš na glavi. Pa vendar...“

„Ali oče, mari me vendar nočete spraviti v zakon — zdaj v tridesetosmem letu?“ vpraša Miha nedolžno; ali okrog ustnic mu je poigraval šegav nasmeh.

„Da, to čem — in zakaj pa ne?“ odvrne starec že nekoliko razdražen.

„I — nu, zdaj je že pozno in pa meni je všeč tako, kakor je zdaj...“

„Vidi se, čegav otrok si — vrgel si še po očetu — to je res. Kakor bi mu bil padel iz očes.“ —

V tem se odpro vrata in Hana vstopi. Nesla je kavo in z maslom namazani kruh. Mahoma je ošinila oba z očmi ter izpoznala ves položaj.

Za Sveto so sicer to doklado opustili, a naložili so jo v Komnu in Tomačevici.

V proračunu za l. 1902 so postavili tudi neko svoto za občinskega policaja, ki pa je moral, kakor pravijo, iti po uniformo na Dunaj, ker naši krojači baje takih oblek ne znajo narediti.

Dne 12. t. m. je razglasil občinski sluga, da je prevzel pobiranje občinske užitnine v davčnih občinah Komen, Tomačevca in Volčjegrad g. I. Vičič, dacar v Komnu. Govori se, da jo je prevzel za g. Gorupa. Dobiček, katerega bodo donasale občinske doklade na užitnino, imel bode torej ta bogati gospod, za pokritje raznih stroškov občinskih pa naložile se bodo doklade kmetu na izravne davke. To je tudi neka varčnost naših občinskih očetov in njih skrb za ubozega kmeta.

Na Volčjemgradu je imel več let isti g. Vičič v zakup občinsko užitnino za letnih 160 K, a l. 1899 so nekateri rodoljubi pri dražbi nekoliko podrezali in takrat je poskočila zakupna cena na 270 K. Leta 1900 pa je občina pobirala občinske doklade na užitnino in jej je prišlo v blagajno lepih 400 K. — Ali bi ne kazalo torej, da bi prišli vsi dohodki, katere donasajo občinske doklade na užitnino, v občinske blagajne, katere itak vedno bolehajo na sušici, nego pa, da si množi milijonar s takimi dobički svoje ogromno bogastvo?

Oglejmo si nekoliko dražbe, ki so se v tem pogledu vršile.

Na Volčjemgradu je bila proglašena vzklicna cena z 260 K, ker je pa tamkajšno krčmarsko društvo nekoliko podrezalo, poskočila je zakupna cena vendarle na 380 K.

V Komnu je znašala vzklicna cena 2400 K, ker ni nobeden drezal, dobil je g. I. Vičič, oziroma g. Gorup isto za vzklicno ceno. Seveda tu je bilo drežanje za uboge ljudi pretežavno, kajti položiti je bilo treba varščine 240 K, a takoj plačati prvi obrok znašajoč 600 K, kar vse je g. Gorupu le majhen špas.

V Tomačevci je istotako dobil g. dacar v zakup pobiranje občinskih doklad na užitnino za vzklicno ceno 120 K. Tam so sicer nekateri domačinci položili varščino, a pri dražbi ostali so

„Že spet?“ — reče mirno ter jame nalivati. Očividno so se vršili večkrat taki prizori med očetom in sinom... Starec se je mahoma omečil in prosil je skoro plakaje:

„Kaj ne, Mihec, da ne ostanesh vedno le tako?“

„Ali oče, kaj pa govorite?“ prekine Hana starca ter ga gladi kot velike dete... Da, bilo je to veliko, staro dete — oni mlinar Holan, ki je bil dvajset let neupogljivi trdoglavec!... Želel si je otročje družbe na stara leta...

Vzdigneva se ter se napravljava k odhodu. Iskala sva original, pa dobila le slabo stvar, kakoršni so drugi ljudje. Bil sem sicer prevarjen v svoji nadi; ali bil sem skoro še rad, da je bilo prišlo tako. Ta starec je bil torej nesrečen za to, ker — po njegovih nazorih — drugi niso bili srečni. Spoznal je, da v tako važnih stvareh ne gre ne trdo siliti, ne trdo braniti.

Miha je naju spremljal. Pri slovesu pa je pošepetal Nikolaju nekaj zaupno na uho. In razumel sem, da bo vendarle svatba po očetu želji.

LISTEK.

ORIGINAL.

Lužički obraz; spis. A. Černý.

(Konec.)

„Oh, kako! Kaj bi bilo?... Kadar boš pametil toliko kot jaz, ne bodeš mislil več na svoje zdravje. — Mi smo le slama za ogenj. Zrno je izmlačeno in zmleto — kaj se slamo? Sezgati jo treba!“

Umolknil je za časek, po kratkem odmoru pa nadaljeval:

„V ostalem pa vidiš, v kakem stanu sem. Obraz se mi ne izgleda več, oko ne izbistri, lasje ne počrnejejo in ne zakrijejo več pleše, vrat se ne vzravna več — čas je že, da se vrže slama na ogenj ter se seže.“

„Nu, kako pa oče, da govorite tako tužno? Saj niste bil nikdar tak, da, še nas mlade ste presegal s svojim dovtipom in šalivostjo“, reče prijatelj.

„No, no“, odkimal je starec, „to je bilo, ali ni več. Bil sem zadovoljen in srečen in tudi vesel; ali zdaj ni veselja za me.“

tihi; kako da so to pogruntali, to pa že vedo oni sami najbolje.

Zdaj pa računajmo nekoliko. Občinske doklade na užitnino znašajo pri nas za vsak hektoliter 4 K 44 v. Občina Tomačevca dobi torej na dokladah na užitnino pri vinu za leto 1902 le toliko, kakor da bi se v njej potočilo samo 27 hl. vina. Ako se pa pomisli, da vodi skozi vas Tomačevco skladovalna cesta ter da se v njej nahajajo dve krčmi, od katerih se samo v jedni potочи 70 hl. vina na leto, po tem se lahko presodi, koliko dobička ima od pobiranja užitnine g. I. Vičič, oziroma g. Gorup, mesto da bi ta dobiček prišel v občinsko blagajno!

Letos pa je ravno v Tomačevci Bog na trti počival tako, kakor že dolgo časa ne poprej. Ker se pa letos vinska kupčija slabo razvija in zahajajo k nam le redko iz drugih krajev po vino, odpirale se bodo osmice kmalu in trajale bodo skozi celo leto. Koliko bodo te donšale zakupniku, vedel bode on najbolje.

Lahko se reče, da se bode v Tomačevci skoz celo leto potočilo kakih 120 hl. vina. Ako se račun 1 hl. po 4 K 44 v., bi to znašalo 528 K. Dobil je pa občinsko užitnino zakupnik le za 120 K. Tako bode imel on pri tem umazane dobička 408 K. Ali bi ne bilo bolje, da bi ostal ta dobiček v občinski blagajni in bi se pokrili razni občinski stroški, katere bodo morali tamošnji občinarji pokrivati s 24 odstotno doklado na izravne davke?!

H koncu pogledjmo še v Komen! Tukaj se nahaja sodnija, davkarija, razproda se dosti mesa; nahaja se tudi parni mlin, v letu se nastani tu vse polno izletnikov iz Trsta. Krčem pa je 9. Denimo, da potočijo vsi krčmarji skupaj 800 hl. vina, bi to znašalo 3520 K. Kaj pa pivo in meso itd.? Ali bi ne bili to lepi dohodki, ako bi občina sama v lastni upravi pobirala občinsko užitnino? In vendar pogreša komenska davčna občina gotovo bolj denarja nego ga pa pogreša g. Gorup.

Jaz sem prepričan, da se bodo ta moja izvajanja skušala od strani naših „naprednjakov“ smešiti; tudi je mogoče, da niso moji računi do zadnje pičice natančni, — to pa zagotavljam in sem popolnoma prepričan iz lastne skušnje, da bi občinska užitnina občinam veliko več dohodkov donšala, ako bi jo občine pobirale v lastni upravi. Kdor tega ne veruje, obrne naj se na županstvo sosedne velike občine rihemberške in tam mu bodo črno na belem dokazali, da imam jaz prav.

Z Vogerskega. — Blaž Sedevec, učitelj na Vogerskem, je pravi eksemplar „naprednega“ učitelja. Nočemo preiskovati, ali ima debelo ali suho pamet, to pustimo njemu samemu, naj popiše v „Soči“. Morda pride do prepričanja, da je pamet tudi lahko „mokra“.

Nekaj družega bi radi tu opomnili. Čudno je, da ima tako rad opraviti z ženskami. Že enkrat je bil spustil od sebe znano kokošjado. Sedaj pa pravi domačin v „Soči“, da so se na novega leta dan zbirale žene pred cerkvijo. Gotovo so se popraševale, kako to, da učitelj Blaž Sedevec ne nadzoruje otrok ob nedeljah in praznikih, kakor je njegova dolžnost? Ali v cerkvi ga ni videti. — Ali je morda njegova cerkev — krčma, kjer razlaga „liberalni evangelij“, ter možake z njim nadleguje? Ali se še spominja, kako je pošlatal tla, ki niso „žegnana“? Sicer je to njegova stvar. Da mu osvežimo spomin, hočemo si našega Blažislava pogledati, kaj dela in sicer po naslednji vrsti: 1. v šoli, 2. v krčmi, 3. v kleti, 4. ali je olikano kleti itd.

Dalje se ne bomo pečali z njim. Mislimo, da otroci, ki nosijo svetinje M. B. okoli vratu, niso psički, in da dečki niso grdi kakor Kristus na križu in deklice še grše, kakor Mati božja. Zato je pa tudi potrebno, če župnik gleda nanje v cerkvi, da se do tojno vedejo. Zato so mu osobito stariši hvaležni. Ni pa res, da bi koga udaril, ampak le ustavil je

otroke, da bi poizvedel, kedo je klop pred altarjem porezal. Isto velja glede V. Gr. Blaž Sedevec je poslal delavca kopat na župnijsko zemljo, in župnik je moral ga odstraniti, da je pokazal, da je on začasni gospodar na župnijskem zemljišču in nobeden drugi. (Dalje pride.)
D o m a č i n.

Politični pregled.

K. H. Wolf zopet izvoljen.

Oboževalci nudmoralista Wolfa so rešili nemško stvar. Zgodilo se je, kar je vsakdo pričakoval, kdor pozna razmere v vsenemških gnezdih na severnem Češkem, oskrunjevatelj ženske časti K. H. Wolf je zopet izvoljen državnim poslancom. Vendar pa „zaupanje“, ki je uživa ta vsenemški junak, ni bilo več toliko, kakoršno je dobil pri prvi volitvi, ker absolutna večina se je sedaj skrčila na nezadostno število 85 glasov. Najnovejša morala je imela torej vendarle nekaj vspeha.

Pri zadnjih volitvah v januariju 1901 je dobil namreč K. H. Wolf 858 glasov absolutne večine, sedaj pa samo deseti del. Odločivno za Wolfa je bilo edino le mesto Landskron, kjer je dobil Wolf 395, Bachmann samo 95 in češki kandidat Čizek le 4 glasove. Neznatne večine si je priboril Wolf potem le še v Grulichu, Hohenelbe, Arnau in Braunau. V glavnem volilnem kraju Trutnov je dobil Wolf 319, Bachmann pa 538 glasov. V Policu so glasovali vsi volilci razun enega Bachmannovega za češkega kandidata, ki je dobil tu 158 glasov.

Volitev se je vršila večinoma mirno, le nekaj mlečnozobnih buršev je proslavljalo „svojega“ poslanca. Ena glasovnica v Trutnovu se je glasila na ime „Li-Hung-Cang“. Krščanski socijalci, posebno pa obrtniki so povsodi oddali svoje glasove nemško liberalnemu kandidatu.

V vsenemških krogih vlada radi Wolfove zopetne izvolitve kajpada veliko navdušenje, ker je Wolf sedaj „oprav vsakega madeža in obsojena gonja njegovih nasprotnikov“. Vendar se pa tudi tam pozna na prvi hip, da jih boli velik moralen poraz, tako nezadostna večina, ki je pač dokaz, da se je tudi med vsenemškimi volivci našlo skoro 800 mož, ki so za vselej obrnili hrbet moralistu Wolfu.

Ruski državni proračun.

Ruski državni proračun za leto 1902 znaša in sicer: na rednih dohodkih 1.800.784.482 rubljev, izvanredni dohodki 1.800.000 rubljev, skupaj dohodkov 1.946.571.976 rubljev. A redni stroški znašajo 1.775.913.481 rubljev, izvanredni stroški 170.658.494 rubljev, skupaj stroškov 1.946.571.976 rubljev. Preostaja torej državnega premoženja 24.871.000 rubljev.

Vojna v južni Afriki.

Burski general Dewet je zopet premagal Angleže. V bližini železnične proge pri Pennyju je stal Dewet s 1000 možmi posadke, ko se mu približajo od severovzhoda Angleži v trikrat večjem številu. Po večernem vročem boju je Dewet premagal Angleže, jih popolnoma potolkel in ostale zapodil v beg. Boj se je vršil v trdi noči. Buri so zajeli dva angleška topova, 45 železniških vozov s streljivom in 48 voz z živili. Razun tega so razdrli Buri velik kos železnice, na kateri so morali Angleži ustaviti promet. Ta izguba je osuplost merodajnih krogov v Londonu le še pomnožila, kateri so začeli resno misliti na mir. Dokaz temu je, da so merodajni londonski krogi že nekako sprejeli posredovanje nizozemske vlade v korist Burom. V to svrhu se je podal nizozemski minister predsednik v London in je ondi skupno z angleškimi krogi ukrepal, kako bi se dal skleniti mir, ki bi bil časten za obe stranki.

V posredovalno akcijo je baje posegla tudi nizozemska kraljica. Angleži so prišli do prepričanja, da bi bil bolj časten mir, četudi ne pod tako ugodnimi pogoji zanje, kakor so si ga slikali s početka, kakor pa draga in nesrečna vojna in popolna blamaža.

Domače in razne novice.

Na naše vabilo na naročbo odzvalo se je še precej novih cenj. gg. naročnikov. Vendar še nadalje vabimo svoje somišljenike, da se jih kmalu še več naroči. Postrežemo lahko z vsemi letošnjimi številkami „Gorice“ in „Narodnim koledarjem“ za l. 1902. — Poslali smo tudi nekaterim p. n. gospodom in slav. društvom list na ogled. V slučaju, da se ne naročijo, izvolé naj nam list vrniti, drugače bi jih smatrali svojim naročnikom. — Da spravimo stare račune v red, uljudno prosimo one gg. naročnike, ki naročnine niso še poravnali, da blagovolé to čim preje storiti.

Poziv dr. Tumi! — Slovesno in odločno pozivljemo deželnega poslanca dr. Tumo, naj trditev, da je „duhovščina Tolminskega okraja ljudem grozila z večnim pogubljenjem, — ako ne volijo g. Klavžarja“, ali dokaže ali pa javno prekliče. V slučaju, da tega ne stori, imeli ga bomo za nesramnega lažnika in podlega obrekovalca, ki ni vreden naslova: „deželni poslanec“.

Več duhovnikov Tolminskega okraja.

Za „Šolski Dom“ došlo denarničarju: G. Oskar Gabršček, drž. poslanec in posestnik v Tolminu, za 4. četrtletje 1901 in 1. četrtletje 1902. 60 K.

Denarničarju došlo mesečine za december od sledečih p. n. gospodov: Prof. Bežek 2 K; Bolko L. 2 K; Čebular J. 2 K; Jerkič Ant. 2 K; Finžgar Fr. 4 K; Kopač Jernej 10 K; Kovačič Al. 2 K; Koren Ant. 2 K; dr. Fr. Kos 5 K; Kavčič Jos. notar 2 K; Ličan Jos. 3 K; Mreina Iv. 2 K; Gabrijelčič Mih. 2 K; Novak Gustav 2 K; Krojaška zadruga 20 K; Premrou I. 2 K; dr. Papež 2 K; Pirjevec Ivan 2 K; dr. Jos. Pavlica 3 K; Fr. Setničar 2 K; Fr. Sivec 2 K; Ant. Šantl 5 K; Matija Rutar 2 K; Ferd. Terkuč 2 K; Andrej Tabaj 2 K; Albin Znidarčič 1 K; Ant. Fon, klobučar in trgovec 2 K; Fon I. 2 K; Gerbec Ant. 2 K.

Društvenemu predsedništvu so plačali: Josip Kosec, župnik v Kamnjah, 10 K; Andrej Čermelj, trgovec v Gorici 4 K; A. P. v Gorici 20 K; Josip Čigon, cerkovnik v Gorici 2 K.

Upravništvu je došlo: Županstvo v Vrtojbi za leto 1901 četrti obrok ustanovnine 50 K, g. Ivan Batišič, župan v Vrtojbi 10 K, č. g. Štefan Kerkoč kurat 10 K, č. g. Andrej Mesar, kurat 10 K, g. S. Kemperle 2 K.

Potom puštno-hranilničnega urada: Anton Cibič, častni kanonik in dekan v Črničah 40 K.

Lapa hvala!

Goriška „Čitalnica“ priredi v soboto dne 25. t. m. v svoji dvorani koncert vojaškega orkestra. Mize v dvorani kakor na Silvestrovo. Začetek ob 9. uri. Po končanem sporedu ples. — Veliki ples bode, kakor običajno, v predpustno nedeljo 9. februarja. K obilni udeležbi vabi odbor.

„Centralna posojilnica“ je imela v svojem prvem upravnem letu okoli 2.430.000 K prometa. Stanje hranilnih vlog je bilo dne 31. decembra l. l. nad 367.000 K, posojil pa nad 418.000 K.

Globe za „naprednjaško“ pevsko društvo. — Ni zadeve, ki bi „Soča“ bolj spekla, kakor, ako se kdo takne nje pevskega društva. Zdi se, da stavijo gospoda okoli „Soče“ v to društvo velike nade, da je smatrajo za cvet svoje strankarske politike. Zato se je zagnala zadnja „Soča“ v nas z nerazumno silovitostjo, ker smo posvarili svoje somišljenike pred globami na korist tega društva. Da je izkoriščala „Soča“ te naše somišljenike kot „čuke na palici“, ki naj bi ji pomagali loviti še druge „naprednjaške“ in „nenaprednjaške“ kaline, kaže dejstvo, da je, poročevaje o teh globah, znala svoj sicer vedno strupeno-osorni obraz ubrati v najmilejši in najbolj rahločutni izraz, kateremu so manjkale le še besede: Glejte, ljudje božji, najbolj zagrizli naši nasprotniki darujejo velike vsote za naše pevsko društvo; ali hočete boljšega dokaza, kako potrebno in politično nedolžno da je! — Temu gredemu slepljenju javnosti se je moral naš list upreti. Da smo v črno zadeli, kaže hinavsko javkanje v zadnji „Soči“ o „krivicah“, katere da delamo mi temu „prepotrebemu“ društvu. Morda se na to še povrnemo, za danes si privoščimo eno mesto iz teh lisičjih lamentacij. — „Soča“ piše: „Vrhunec falotarije v tej hudičevi gonji proti našemu društvu pa tiči v tem, da podtikajo, kakor da bi društvo v pokritje svojih potreb jemalo denar iz „Goriške ljudske posojilnice“. To je vrhunec „krščanskega“ falotstva, ko dobro vedo, da posojilnica ne more imeti in nima nič opraviti z napominanim društvom in je poslovanje iste vzorno in čisto“. Na ta izbruh „Sočine“ omike odgovarjamo mi to-le: V tiskanem poročilu o delovanju „Gor. ljud. posojilnice“ za upravno leto 1900 stoji črno na belem, da je ista dala pevskemu društvu šeststo kron. Ko je snovatelj tega društva lansko leto vabil in vezal k sebi pevce z najvratolomnejšimi značnimi načrti in so pevci opominjali, da je treba za to denarja, so dobivali odgovor: B o d a l a p o s o j i l n i c a ! T o n a j s i „Soča“ vtakne za uho. Če bode treba, bomo že jasneje govorili. Slednjič moramo „Soči“ popraviti le še eno debelo laž.

Ona piše o svojem pevskem društvu z razprtimi črkami, „da tako preganjanega društva še ni bilo na Slovenskem“. Ti ljubi Bog! Ako bi bila „Soča“ pisala, da ni bilo še na Slovenskem društva, katerega predsednik bi druga društva tako preganjal, bi bila govorila čisto, a žalostno resnico. Zeli „Soča“ tudi za to dokazov?!

Še enkrat conte Panigai in „Soča“. — Zadnjič smo poročali, da je neumna laž trditev naših „naprednjakov“, da bi bil conte Panigai zaradi zveze italijanskih liberalcev s slovenskimi „klerikalci“, katere zveze sploh ni, odložil svoj deželnozborski mandat. „Soča“ pa je v zadnji svoji številki vendar hotela vzdrževati svojo neumno trditev. Zdaj pa priobčuje deželni glavar vitez dr. Pajer v 7. štev. lista „Corriere Friulano“ lastnoročno podpisano izjavo, s katero je do pičice dokazano, kar smo mi pisali o uzrokih, ki so nagnili conte Panigaja, da je odložil svoj mandat. Med temi uzroki je eden poglavitejših ta, da so nameravali nekateri italijanski poslanci spraviti dr. Graziadio Luzzatta v deželni odbor. „Soča“ bode seveda še naprej trdila, da ima ona prav in da ni res to, kar izjavlja vitez dr. Pajer, četudi pravi isti v svoji izjavi, da so njegova tozadevna pojasnila popolnoma resnična ter da je v stanu to dokazati z nekimi zapisnikom, katerega so podpisali vsi italijanski poslanci.

Kar čenča „Soča“ o tem, da bi naši poslanci iz veleposestva lahko izvolili v tej skupini, ako bi ne bilo med njimi in Italijani kompromisa, slovenskega odbornika, je naravnost smešno in nima družega namena, nego naše ljudstvo slepiti s takimi vijačami.

Slovinci, ako hočejo, da so jim zagotovljeni dve odborniški mesti, morajo sklepati kompromis s Italijani. Kajti stvari stojé tako-le: V skupini kmečkih občin, ki voli jednega odbornika, imajo Slovenci večino; v skupini mest in trgov imajo večino Italijani. V tej skupini je torej voljen za odbornika vedno Italijan. V skupini veleposestnikov pa imajo Slovenci tri poslance in Italijani tudi tri. Ako ne pride torej tu do kakega kompromisa, odločiti mora žrebanje. V celi zbornici pa, ki voli četrtega odbornika, imajo Italijani večino. Ako torej ne sklenejo Slovenci z Italijani glede volitve v deželni odbor kompromisa, kaj se lahko zgodi? Zgodi se gotovo, da dobe Italijani iz skupine mest in trgov jednega odbornika, iz cele zbornice drugega, a zgodi se lahko, da dobe iz skupine veleposestva še — tretjega odbornika; kajti tu, kakor rečeno, odločuje — žreb, ako ni kompromisa. In kakor imajo Slovenci smolo povsod, zakaj bi je ne imeli tudi pri žrebanju, katero jedino odločuje, ako se ni prišlo do kakega kompromisa. Sicer pa je bil pri zadnji deželnozborski volitvi kompromis med Lahi in Slovenci sklenjen še predno se je komu sanjalo, da ne pride conte Panigai v zbornico. Ko je bil pa kompromis sklenjen, kaj naj bi ga naši poslanci iz veleposestva ne držali zaradi tega, ker ni bilo conte Panigaja v zbornico? Kaj za to naj bi oni zavratno prelomili dano besedo? No, o „Sočinih“ kolovodjih bi se prav nič ne čudili, ako bi oni kaj takega storili. Zahtevati pa kaj takega od — značajnih mož, zamorejo jedino le poštenjakoviči okoli „Soče“.

No in denimo dalje, da bi naši veleposestniki tudi v resnici porabili to priliko, ter prelomivši kompromis, zato, ker ni prišel conte Panigai v zbornico, volili za odbornika kakega Slovenca — ali bi bili morebiti glede števila odbornikov s tem kaj na boljsem? Nikakor ne! Kajti potem bi pa Italijani, ki imajo večino v celi zbornici, volili kakega Italijana mesto Slovenca.

Toliko se nam je zdelo umestno omeniti, da zabranimo beganje našega ljudstva po hujšakah okoli „Soče“.

„Izvežbani juristi“ ali — tretja za predpust. — „Soča“ ali prav za prav „izvežbani juristi“ okolu nje se hudo jezé na nas, ker nam neče nikakor v glavo, kako in kje da misli dr. Treo najti „legalno pot“ da se pritoži proti odrekanju volilne pravice. Mi menimo namreč: proti odrekanju volilne pravice v naši deželi. Po našem mnenju, ki je pa popolnoma utemeljeno v dotičnih postavnih določbah, ima državno sodišče razsojevati le v onih slučajih, ako so upravne oblasti s svojimi odredbami kršile postavno in s tem odrekle kakemu državljanu postavno z a j a m č e n e pravice.

Dr. Treo je zahteval, da ga tukajšnji magistrat vpiše v volilni imenik. To zahtevo mu je pa tukajšnji magistrat z ozirom na to, da ni bil dr. Treo ušesen v volilni imenik zadnjih občinskih volitev, odbil. Dr. Treo je proti odloku

tukajšnjega magistrata — tako pravijo — uležil pritožbo pri c. kr. namestništvu v Trstu, ki pa ni imela zaželjenega uspeha. Ako je torej temu tako in bi dr. Treo proti tožadavnemu odloku uležil pri državnem sodišču pritožbo, bilo bi to popolnoma pravilno in umeli bi ga tudi mi ter bi mu nikakor ne zamerili, ako hoče po tem pravilnem legalnem potu izvajati si svojo namisljeno volilno pravico. Ali dr. Treo tega ni storil, marveč hoče, kolikor smo zamogli iz „Soče“ posneti, iskati volilne pravice v avberski občini. Tam pa mu niso — kakor trdi „Soča“ — upravne oblasti odrekale volilne pravice, kajti okrajno glavarstvo sezansko potrdilo je imenik volilcev avberske občine za deželnozborske volilce, v katerem se nahaja tudi dr. Treo. C. kr. namestništvo pa mu je izdalo legitimacijo, s katero je potrdilo, da je bil izvoljen za deželnega poslanca. V tem slučaju torej, o katerem on trdi, da mu je bila kratena volilna pravica, mu take pravice po njegovi trditvi upravne oblasti niso odrekale in nima torej nikakega povoda posluževati se legalne poti proti njim. Ker pa dr. Treo nima nobenega povoda pritožiti se proti odredbam upravnih oblasti, a se proti sklepu deželnega zbora pritožiti ne more, ker deželni zbor ni nikaka upravna, ampak avtonomna zakonodajna oblast in ker ne obstoji posebno glede verifikacije volitev nobena višja instanca nad dež. zborom, smo mi jako radovedni, kake kunsti da se bodo ti „izvežbani juristi“ okoli „Soče“ in z njimi vred dr. Treo — poslužili, da izsilijo od državnega sodišča kako razsodbo. Morébiti pa da smatra dr. Treo državno sodišče za nekaki „informacijski urad“ ali kak „Auskunftsbureau“.

No, ako bi bilo državno sodišče kaj takega, potem bi imelo dr. Treo to postopanje nekaj pomena. Ali v tem slučaju bi pa dr. Treo moral državno sodišče vprašati, ako mu je bila volilna pravica kratena ali ne. Sicer pa, ako je državno sodišče res kak „informacijski urad“, potem bi dr. Treo najpametneje storil, da bi je bil poprašal, ali mu pridobi avbersko častno občanstvo volilno pravico in sicer še predno je plačal 200 K. Njegov rekurs proti deželnozborskemu sklepu na državno sodišče pa je in ostane vedno pravi in pravcati juridični monstrum.

To je in ostane naše mnenje, naj se pa „izvežbani juristi“ okoli „Soče“ jezé kolikor jim drago.

Predzadnja „Soča“ nas zmerja z — lumpi in pravi: „Dasi je „Soča“ že povedala, da hoče dr. Treo iskati pri državnem sodišču razsodbe, ali je imel volilno pravico ali ne, vkljub temu ostaja „Norica“ pri trditvah, da hoče rekurirati proti sklepu deželnega zbora radi nepotrditve“. — Bedaki, podleci in lumpi okoli „Soče“! — da se poslužimo vaših izrazov — kdo drugi nego vi nam je povedal, da hoče dr. Treo rekurirati proti sklepu deželnega zbora radi nepotrditve! Ali niste mari vi v 5. šte. „Soče“ z dne 11. t. m. priobčili to-le notico: „Dr. Treo je vložil na državno sodniško rekurs proti nepotrditvi poslancem v deželnem zboru“, — kar je toliko kakor da je dr. Treo vložil rekurs na državno sodišče proti sklepu deželnega zbora radi nepotrditve njegove izvolitve.

Ako je torej na tej trditvi kaj podlega in ako ni resnična, potem je vsa podlost in lumparija na — vaši strani. Saj mi smo se držali le tega, kar so pisali „izvežbani juristi“ okoli „Soče“, namreč trditve, da je dr. Treo vložil rekurs na državno sodišče radi nepotrditve v deželnem zboru.

Petroleum in „Soča“. — Zdaj bo pa kar po nas! „Soča“ se je spravila nad nas s „smrdljivcem“, hoče nas kar požgati s petrolejem in ni šment, zdaj bode bila zadnja ura „Gorici“ in „Narodni tiskarni“, kateri obe ste tak hud trn v peti nekemu pri „Soči“. Že dvakrat smo rekli, da smo po „Naši Slogi“ povzeli vest, da je bila cena petroleju padla, — toda „Soča“ noče tega verjeti, marveč kar škodoželjno hujska zoper naš list, češ, da smo hoteli škodovati z omejenico notico našim trgovcem po deželi. Njen namen je seveda prozoren. — Da pa se stvar popolnoma pojasni, pisali smo celo uredništvu „Naše Sloge“ v Pulj da nam pove, kaj je na vsej tej stvari resnice in dobili smo ta-le odgovor:

„U posjedi cienj. v. lista 11/1 čast nam je javiti, da su cienne petroleju v Pulji bile pred nekoliko dana v istini pale, ali je to bilo samo usljed manevara nekog špekulanta, te je opet podražalo tako, da se sada prodava po 40 hel. litra.“

Slučajno smo pa zvedeli, da je bil petrolej isti čas tudi v Trstu po 28 v. liter. Torej se ni lagala (!) ne „Go-

rica“ ne „Naša Sloga“, kakor je to zlobno poudarjala predzadnja „Soča“.

Mi bi se za to stvar ne brigali dalje, a ker je nekdo pri „Soči“ celo v tej sami na sebi popolnoma neznačni stvari pokazal svoj neukroteni srd proti našemu listu, govorili smo, da zajedno pokažemo na tisto rano, ki lastnika „Soče“ najhuje skeli in da ta bolečnica (katero si je pa prav sam provzročil) največ provzročata listi zoperni vik in krik in vse tisto zmerjanje in preklinjanje na nas po „Soči“.

— Oj želodček, želodček, kako si ti občutljiv!

Učitelj Marchi in „Soča“. — Kdo se ne spominja, s kako slastjo je ponatiskala „Soča“ znane dopise v „Učit. Tovarišu“, ki so bili naperjeni proti najboljšim rodoljubom tužne Istre in kako je soglašala s človekom, iz čegar peresa so izvirali ti izdajski dopisi. S kake vrste „narodnimi mučeniki“ soglašajo — „mučeniki“ okoli „Soče“, o tem pač svedoči članek, ki ga je prinesla „Naša Sloga“ v svoji 4. letošnji številki pod naslovom „Našemu učiteljstvu“ in iz katerega posnemljemo v jedru sledeče:

„V Ljubljani izhaja učiteljski politični list pod imenom „Učiteljski Tov.“ To vam je „Prava Naša Sloga“ (list odpadnika Krstića) v drugem izdanju, kolikor se to tiče dopisov iz Istre. Ta list je hkrati glasilo „Zaveze“. I uredništvo lista in predsedništvo „Zaveze“ je bilo že privatno in ofi cialno naprošeno, naj vendar preneha priobčevati dopise, kateri žalijo narodno čustvo hrvaškega učiteljstva v Istri. Vsa hrvaška učiteljska društva v Istri so obsodila to postopanje v „Učit. Tovarišu“. Ali vse to ni nič pomagalo. „Učit. Tov.“ je i nadalje priobčeval dopise sličnega kalibra. Njemu je bil večja avtoriteta njegov dopisnik, kakor vsi ostali prijatelji in skupniški sklepi vseh hrvaških učiteljskih društev v Istri. Ker sta „Uč. Tov.“ in „Slov. Narod“ proglasila učitelja Marchija kot „mučenika, katerega hrvaško-slovenski klerikalci grozno preganjajo“, piše uredništvo „Naše Sloge“: „Ker je torej zastoj vse naše dokazovanje gospodi okoli „Učit. Tov.“ in „Sl. Naroda“ glede odpadnika Marchija, stavljamo jim tu pogoj, na katerega se lahko zedinimo: Ako se za odpadnika Marchija izjavi samo eden pošten hrvaški ali slovenski rodoljub Istre, bodisi poslanec ali odvetnik, ali svečenik, bodisi učitelj, trgovec ali posestnik, sploh obče izobrazena in neodvisna oseba našega naroda... proglasite ga slobodno narodnim mučenikom in hočemo za vedno odložiti pero — v protivnem slučaju pa naj gospodje v Ljubljani store to, kar jim nalaga poštenje.“

Kaj pravijo na to „vrli narodnjaki“ okoli „Soče“? No, mi pravimo: Povej mi, s kom soglašaj, pa ti povem, kdo si i ti!

Italijanska ljudska šola v Podgori. — Upravno sodišče je zavrnilo utok, katerega je podal tukajšnji c. kr. okrajni šolski svet radi vzdrževanja italijanske šole v Podgori. „Primorski List“ pravi k temu:

„Kaj precejše sedaj Italijani, ako bo goriški okrajni šolski svet hotel ustanoviti laško šolo za Podgoro blizu Ločnika ali v Grojni, kakor je goriško mesto ustanovilo šolo za Slovence blizu Št. Petra?“

Kakor doznajemo od neke strani, pa okrajni šolski svet ne misli storiti tega, na kar mu namigava „Prim. List“, kajti bil je te dni nekdo od okrajnega šolskega sveta v Podgori ter pregledaval prostore slovenske štirirazrednice, da bi se prepričal, ako bi ne bilo mogoče spraviti tudi italijanske ljudske šole v to poslopje. Deželni šolski svet baje to gorko želi. Tržaška „Edinost“ piše v tej zadevi, pravi mej drugem: „Ako je kaj mož v Podgori na poklicanih mestih, vedo kaj imajo storiti.“

„Edinost“ ni tega naslova naslovila na pravo adresu, kajti „možje v Podgori“ nimajo nobene odločevalne besede v tej zadevi. „Edinost“ bi morala reči: Ako je kaj mož v „naprednem“ okrajnem šolskem svetu, bi morali vedeti, kaj imajo storiti.

Nova past za goriške Slovence. — „Lega nazionale“ je kupila zemljišče grofa Paceta pri postaji južne železnice proti Oglejski ulici, kjer postavi laško šolo. Italijani upajo na ta način poitalijanciti oni del mesta, ki je skoro izključno slovenski in spada pod duhovniško štandrezko. Tako gre irredentovska združba naprej! Rojaki, na delo!

Kmečki shod v Gorici. — V nedeljo dne 12. t. m. ob 10. uri je priredilo slovensko društvo za zavarovanje go-

veje živine v Gorici shod v deželni kmetijski šoli. Udeležba je bila zelo številna.

Govoril je vodja kmetijske šole g. Dominiko o krmiljenju živine. Svaril je kmete zlasti, da naj nikar ne krmijo z listjem, ki je od slane oparjeno.

Kmetu Lovrencu Velikonja iz Rozentala se je prisodilo za crknenb kravo 168 K.

Za l. 1902 se je zavarovalnina do- ločila na 2%.

Društvo je v l. 1901 bilo goriškim kmetom v veliko srečo. Blagajnični preostanek koncem leta 1901 znaša 558 K.

Otroški vrteci zopet otvorjeni. — Ker je bilo uradno dognano, da je škraltica v mestu popolnoma ponehala, otvorili so se v ponedeljek zopet otroški vrteci.

Število bolnikov v bolnišnici usmitjenih bratov v Gorici. — Tekom lanskega leta je bilo v tej bolnišnici sprejetih 1176 bolnikov. Ozdravilo jih je med letom 762, zdravje zboljšalo se je 135 bolnikom, neozdravljivih je bilo 61, umrlo jih je pa 121. V zdravljenju ostalo jih je 97.

Prodaja drv in oglja. — Nazn- njamo našim čitateljem da c. kr. gozdno oskrbništvu (Solkanska ulica št. 5) pošlje vsakteremu na ustmeno ali po dopisnici izrečeno željo brezplačno cenik drvi in oglja tukajšnjega skladišča in koliko se plača za žaganje, cepljenje in skladanje drv in za dovažanje drvi in oglja.

Na podlagi tega cenika si vsakdo lahko sam izračuni koliko ima plačati za drva ali oglje ktero namerava vkupiti.

Ako se pošlje dotični znesek ome- njenemu oskrbništvu po poštni nakaznici z natančnim naslovom (stanovanjem) se bo naročitev naravnost izvršila in se tako prihrani pot do oskrbništvu.

Zopet otrok zgorel! — V hiši št. 2 na cesti proti novemu pokopališču se je zgodila v torek popoldne velika nesreča. V tej hiši stanujeta zakonsku France in Tereza Furlan. Mož dela pri novi železnici, a žena je po navadi sama doma z otroci. V torek popoldan se je žena za hip odstranila iz hiše, da gre obešat perilo in je pustila svojo 3-letno hčerko Marjetico na ognjišču, na katerem je gorelo.

Po kratkem se vrne, a ko vstopi v hišo, vidi strašen prizor: njena hčerka je ležala na ognjišču vsa v plamenu! Obupana žena stiska otroka k sebi, da bi pogasila na njem ogenj in ga spravila k zavesti, a zastoj, dekletce je bilo že mrtvo. Vsa zbegana beži na to nesrečnica proti potoku Kornu, da skoči v vodo, a prihitevši ljudje so jo na tem zadržali.

V Cerovljah na Krasu, tako se nam poroča, se je dogodil pretekli teden strašen zločin. Ubil je namreč nečak svojega strijca. Stvar je bila menda taka: Nečak, doma iz Rubij pri Sovodnjah, je bil pri svojem strijcu v Cerovljah že pol leta. Strijc je imel hčer in tako so sklenili, da jo vzame v zakon nečak. Pretekli teden sta šla skupaj na njivo kopat in sta se nekaj zbesedila tako, da je rekel strijc, da po svoji smrti mu ne zapusti nič. To je nečaka tako razgrela, da je pograbil pikon in z njim ubil strijca. Potem ko je storil ta zločin, je vrgel še nekaj zemlje nanj tako, da ga ni bilo prav dobro videti. A stvar je prišla na dan in ta teden so orožniki zločinca aretirali in ga odvedli v zapor, kjer ga čaka zaslužena kazen. — Dokler je bil v Rubijah, je bil nekoliko slaboumen, a potem ko se je preselil v Cerovlje, da pa je bil popolnoma zdrav.

Vabilo na redni občni zbor „Kme- tijskega društva v Cerknem, registrovane zadruge z neomejeno zavezo“ koji se bode vršil v nedeljo dne 26. januarja 1902 ob 3 uri popoldne v prostorih g. And. Kobal-a v Cerknem hšt. 46. Dnevni red: 1. Poročilo načelnštva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računa za l. 1901. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučaj- nosti. K obilni vdeležbi vabi člane Načelnštvo.

NB. V slučaju, da bi predstoječi sklicani občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, vršil se bode drugi občni zbor ob 1/4 popoldne isti dan z istim dnevnim redom in na istem kraju, koji bode sklopčen brez ozira na število vde- ležencev.

Znižanje vožnih cen na železni- cah za učitelje. — Ministerstvo za železnice je odredilo, da se znižajo učiteljem vožne cene na železnicah, ako potujejo v poučne svrhe, istotako se zni- žajo vožne cene na železnicah za 50% dijakom ki potujejo v jednake svrhe z učitelji n. pr. na poučne izlete itd. Mini- sterstvo bode nadalje skrbelo, da dobe učitelji in dijaki slične ugodnosti tudi pri privatnih železnicah.

Umrl je v Trstu g. Fran Jelusič, višji c. kr. finančni svetnik v dobi 59

let. Pokojnik je bil rodom Istran doma iz Kastva. V svoji službi vesten uradnik, je vendarle vseskozi kazal neustrašno svoje narodno prepiranje in je bil mej svojimi kolegi nepričljeno priljubljena oseba.

Gorkov, sodrnik ruskega lista „Svět“, je potoval po Dalmaciji in slo- venskih pokrajinah. Pred kratkim je ob- javil nekatere notice o svojem potovanju v „Svět“. Posebno so mu všeč sloven- ske gore na meji Kranjskega in Koroškega. Med drugim poudarja, da bi Rusija v slučaju, ako bi Avstrija razpadla, nikakor ne mogla pripustiti, da bi prišla sloven- ska zemlja pod Italijo ali pa pod Nem- čijo, pač bi delala na to, da bi se iz slovenskih in hrvaških pokrajin osnovala samostojna jugoslovanska država.

Grozna nesreča v Mostu na Češkem. — V torek se je pripetila v rovu „Jupiter“ v Mostu na Češkem grozna nesreča. Vsled neznanega vzroka je udrla voda v rov in ga napolnila 40 metrov visoko. Ker je bilo isti čas v podzemskih prostorih veliko rudarjev, se sodi da so vsi vtonili. Nekei inženjer Bin- der, ki je vodil rešilna dela, je pri tem sam ponesrečil. Najnovejša poročila pravi- jo, da se do sedaj pogreša 44 rudarjev in sicer 31 oženjenih, 12 samcev in 1 udovec. Skupno zapuščajo 84 otrok pod 14 letom. Za nesrečne zapuščene je cesar daroval 10.000 K, češki namestnik grof Coudenhove pa 800 K. Z iskanjem mr- tvih še niso mogli pričeti, ker je voda zatopila vse podzemeljske prostore in še vode niso mogli izpumpati. Vse delo v velikem premogovniku je ustavljeno.

Velik vihar na Dunaju. — V sredo zvečer je razsajal na Dunaju stra- šanski vihar. Ljudje se niso upali niti na ulico. Trgal je opeko s streh, da je ro- potala po cestah, kakor bi padala toča. Vse polno ljudi je bilo ranjenih. Prehod čez večje trge je bil naravnost nemogoč. Nekateré ulice so bile prometu zaprte. Škode je napravil po mestu velikanske. Vihar je prekucnil pri Mödlingu celo pet železničnih voz. Dunajčani ne pomnijo kaj takega. Ob istem času je razsajal skoro jednak vihar tudi v Berlinu.

Narodno gospodarstvo.

Hranjenje svežega sadja.

Da bi zvedeli pri katerem načinu hranitve da se sveže sadje poznih jesen- skih in zimskih vrst najdalje, pa tudi za kupčijo najbolje ohrani, so napravili na poskusni postaji kraljevcega zavoda za sadjarstvo in vinarstvo v Gajzenhajmu razne poskuse.

V svilnat papir (Seidenpapier) za- vita jabolka in hruške so se najbolje ob- držale, vnanje lice se ni čisto nič spre- menilo in tudi pozneje v sobi hranjeno ni dobilo sadje nikakih madežev. Sadje je čisto pravilno zorelo in okus je bil popolnoma čist. Tudi s sadjem vložnim v leseni bombaž so bili zelo zadovoljni, dasi sadje ni bilo popolnoma tako lepo, kakor ono iz svilnega papirja. Dozorelo je popolno, okus je bil čist.

Vkladanje v ječmenovo slamo se ne priporoča posebno. Sadje je bilo še do- volj dobro shranjeno, toda lepa barva je šla z Bogom. Tudi je sadje v zoritvi nekoliko zaostalo. Pri hranitvi v senu so dobile hruške vže čez malo dni, v sobi hranjene, pege, so deloma gnjile in so imele popolnoma določen okus po senu. Tudi vnanjost jabolok v otavi je mnogo zgubila. Pri hranitvi v žaganju so jabolka in hruške v kratkem času v sobi močno zvene- le in so imele neprijeten okus po lesu.

V pšeničnih otrobih so ostale hruške precej sveže, jabolka pa so močno gnjila. Pri shranitvi v listju so postale hruške zelo pegave, jabolka pa so se dobro dr- žala. V pesku se je sadje dobro držalo, a pa ni dovolj dozorelo, tako da se da ta način pač porabiti tamkaj, kjer hočemo hraniti sadje dalje časa nego po navadi. Okus sadja je bil popolnoma čist; pripo- ročalo bi se pa nemara zaviti tako sadje najpreje v svilen papir in šele v tem v pesek. Dolgo časa hranjeno se je to sadje v obče dobro držalo, je pa potem v sobi najmočnejše ovenelo.

Pri zakopavanju sadja v zemljo v prsteni posodi, ki je tičala kakih 50 cm globoko v zemlji, se je držalo sadje zelo dolgo in dobro, toda lepota njegova je to občutila in pritiskala na ceno. V plutovi moki so se držale hruške prav dobro in brez madeža, v sobi pa so močno venele.

Iz teh poskusov — hranili so 26 komadov Baumanovega kosmača in ravno toliko komadov Espernevo bergamatke od novembra do februarja za poskušnjo, potem pa so jih vzeli iz zadelanih zabo-jev in hranili od februarja do konca aprila v zakurjeni sobi na mizi — iz vseh teh poskusov si bomo torej mi vtisnili v glavo za življenje sledeče:

Sadje se najbolje drži zavito v svilen papir in vdežano v lesni bombaž, pri tem od svoje lepote čisto nič ne zgubi, popolnoma dozori in ako je pozneje hranimo v toplem prostoru obdržijo svoje lepo lice. Ako bi mi oba ta načina združili, bi gotovo dosegli še lepši uspeh in zato vsakemu, ki hrani iz kateregakoli namena lepo sadje za dolgo časa, priporočamo, da je zavije v svilen papir in vložijo potem še v lesno volno. Ako to storimo v sodovih, katere napolnimo in takoj zabijemo, potem lahko shranimo v suhi kleti veliko množino sadja, ne da bi nam bilo treba kake posebne shrambe.

„Nar. Gosp.“

Gostilna

„Vinarskega in sadjarskega društva za Brda“
v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz družtvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gospiska ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga
za ženske in moške obleke, za vsak
stan in vsak letni čas v največji
izberi, kakor: sukno, platno, prte-
nino, Chiffon, oksfort, srovice, vsa-
kovrstne preproge, zavese, namizne
prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce.

Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

Popravek.

Na „Izjavo“ starasinstva v Lokaveu
dne 4. t. m., katera je bila priobčena v
„Gorici“ z dne 7. t. m. prosim blagovo-
lite, vsled § 19 tiskovnega zakona ponat-
isniti sledeči popravek: Ni res, da je
predlagal podpisani zgoraj navedeno „Iz-
javo“; res je, da „Izjavo“ je predlagal
g. župan Vidmar sam, in jo tajniku na-
rekoval.

Ni res, da je rekel podpisani: Ob-
sojam brutalne lažnjive in škandalozne
dopise v „Soči“ s kojimi se napada tu-
kajšnjega občje priljubljenega župana g.
Jos. Vidmarja. Res je, da sem obsojal
pri oni seji napade na preč. gosp. vi-
karja Štefana Kerkoč, posebno smešnju
telesnim napakam.

Lokavec, 13. jan. 1902.

Fran Rebek,
I. podžupan.

Dostavek uredništva. —
Priobčujemo ta popravek, da vstrežemo
zahtevam znanega „imenitnega“ § 19. tis-
kovnega zakona. Pristavljamo pa že danes,
da se nas zagotavlja iz pristnega
vira, da je gospod Fran Rebek ven-
darle predlagal zaupnico.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Luca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnideršič &
Valencič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Za jesensko in zimsko sezono

Razno modno in drugo jesensko kakor tudi zimsko blago,
za dame in gospode, toplo priporoča svojim rojakomv mestu in na
deželi, nova tvrdka:

J. Zornik prva in jedina slovenska trgovina te
stroke v Gorici, Gospiska ulica št. 7,
tik „Krojaške zadruge“, v hiši „Goriške ljudske posojilnice“.

Najceneja, najbolja in najlepša izber vsakovrstnih okraskov za
obleke, zimskih svilenih in volnenih rut, šerp, predpasnikov, nogavic,
rokavic, otroških oblek, dežnikov, blusen, perila za gospode, krasnih
kravat, Jaeger podoblek, svile za lišp in bluse, žameta, pliš, čepic za
otroke, domačih čevljev za dame, gospode in otroke, cerkvenih čipk,
modercev i. t. d. — Najceneje skladišče vsih potrebščin zagosp. šivilje
in gospode krojače. Naročila iz dežele izvršujejo se točno proti poš-
nemu povzetju.

Brez vsake konkurence!

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dal-
matinskih in isterskih v: no gradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštna.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. št. 19,
„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina
ter postreže z vsakovrstnimi okus-
nimi jedili.

Priporoča se toplo svojim rojakom
v mestu in na deželi.

Odlikovana kleparska delavnica

Artur Makutz

Ozka ulica št. 1. — Gorica — Via Stretta št. 1.

Priporoča svojo zalogo kleparskih izdelkov vseh vrst, ter izvršuje v
najkrajšem času vsakovrstna kleparska dela po najnovjšem sistemu
natanko po naročilu.

Postavlja strelovode po zvonikih, šol. poslopih itd.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4-90 K
Za pristnost jam-
čim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu.
Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitanec in navadni po zelo
nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,
svečar v Gorici, ulica sv. Antona

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
sprejema hranilne vloge, katere o-
brestuje po 4 1/2% polmesečno;
nevzdignene obresti pripisuje konec leta
h glavnici. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Daje posojila udom na osebni
kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.
Sprejema člane z glavnimi deleži
po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. pošne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštnih
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

Dobro ohranjen

križev pot

je na prodaj.

Kje? pove upravništvo našega lista.

Jakob Miklus,

vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
trgovec z lesom in opeko, zaloga
pohišstva, rakev (trug), vinskih pos-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. licnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno keg-
ljišče z vrtenci in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine
za duhovnije, županstva in
druge urade na močnem
papirju

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj
knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za
slov. mladino in „Zgodovino
tolminske šole“

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

Je preskrbljena z povsem novimi črkami,
okrasli in finim papirjem, ter mora pre-
vzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako
nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

„Narodna Tiskarna“

tiska
„GORICO“
ki izhaja dvakrat na teden v dveh
izdajah, ter stane na leto 8 kron,
pol leta 4 K, četrt leta 2 K

„Narodna Tiskarna“

tiska
„PRIM. LIST“
ki izhaja vsak četrtek ter stane na
leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj
premožne celo leto 3 K

Plemena naročila tiskovin
se izvrše z obratno pošto;
vs a druga v najkrajšem
času

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Teško je, ne biti satirik,

ali:

strahovlada pobratimov.

Dr. Tuma je že s svojim dvoreznim nastopanjem v zadevi užitnine pokazal, da ne zasluži zaupanja kot zastopnik ljudstva v kljub svoji „advokatski genijalnosti“ in v kljub „temeljiti praksi“ v poslih deželnega odbora. Dočim je v deželnem zboru glasoval za postavko „pobiranje užitnine v deželni upravi“, je na javnem shodu v Vrtojbi govoril proti temu, — tu je glasoval kot poslanec za, ondi pa nastopal kot predsednik izvrševalnega odbora „narodno-napredne“ stranke proti koristim našega naroda na Goriškem in tako igral na „dve karti“ čudno igro z vitalnimi interesi našega ljudstva. Že s tem korakom je dr. Tuma pokazal, da mož, ki zastopa v deželi neko privatno in strankarsko stališče, nasprotno ljudskemu blagru, ne spada na mesto ljudskega zastopnika, na katerem mestu mora delati izključno v ljudski blagor. „Narodno-napredna“ stranka je oškodila v zadevi pobiranja užitnine našo deželo za letnih 130.000 K, v desetih letih za 1.300.000 K, in je to svoto našemu ljudstvu takorekoč iztrgala iz žepa.

Kaj bi pisala „Soča“, ako bi se bilo kaj tacega storilo od naše strani? To bi bili v njenih „nad vse poštenih“ nazorih mi goljuhi, sleparji, tatovi, defraudantje in roparji, ki so naše ljudstvo slekli do nazega. Ali „naprednjaki“, ki so izvršili ta čin, so najpožrtvalnejši rodoljubje, same poštene duše, nezmožni zakriviti lasu na glavi svojega rojaka! Ker so oni oškodovali naše ljudstvo, zdaj to ni ne sleparija, ne goljuflja, ne tatvina na narodnem blagu, marveč pošteno in čisto narodno delo! — In človek, ki je sodeloval na tem „čistem narodnem delu“ — pretaka po „Soči“ jezne solze, ker so se zaprla za njim vrata deželnega odbora!

Zares, težko je, ne biti satirik.

Za danes smo omenili še jedenkrat samo tega slučaja, da že iz njega vsakdo lahko sprevidi, da mož, ki igra na dve karti, ni vreden zaupanja, — o prvi priliki pa vtegnemo nekoliko naslikati način odborniškega delovanja dr. Tume, da

LISTEK.

ORIGINAL.

Luzički obraz; spis. A. Černý.

(Konec.)

„Oh, kako! Kaj bi bilo?... Kadar boš pač mislil toliko kot jaz, ne bodeš mislil več na svoje zdravje. — Mi smo le slama za ogenj. Zrno je izmlačeno in zmloto — kaj se slamo? Sezgati jo treba!“

Umolknil je za časek, po kratkem odmoru pa nadaljeval:

„V ostalem pa vidiš, v kakem stanu sem. Obraz se mi ne izgleda več, oko ne izbistri, lasje ne počrnejejo in ne zakrijejo več pleše, vrat se ne vzravna več — čas je že, da se vrže slama na ogenj ter se sežge.“

„Nu, kako pa oče, da govorite tako tužno? Saj niste bil nikdar tak, da, še nas mlade ste presegal s svojim dovtipom in šaljivostjo“, reče prijatelj.

„No, no“, odkimal je starec, „to je bilo, ali ni več. Bil sem zadovoljen in

bode naše ljudstvo še bolje lahko sodilo, koliko pravice ima „Soča“ govoriti posmeovalno o možeh, katerim ne more očitati najmanjše nepravilnosti. Ker nas „Soča“ naravnost izziva v to, pa naj nosi posledice ona in njen zaščitnik, ki ne more skrivati svojega strahu, da bi se naenkrat ne videlo v kulise njegovega delovanja v deželnem odboru.

„Soča“ že v nekaterih svojih številkah prijavlja zaporedoma hujskajoče članke proti našima deželnima odbornikoma in njihovima namestnikoma. V teh člankih govori pavšalno o nezmožnosti naših deželnih odbornikov za posel odborništvu, o „šestih suhih letih“, o „strahovladi“ itd. itd. in se ponaša tako, kakor da jej gre prvi glas v deželi.

Te jeremijade „Sočine“ pa se slišijo tako žalostno in doni iz njih tako glasno zavist radi 4000 K, — da v očigled vsemu temu javkanju ne moremo zopet družega nego vzkliniti: teško je ne biti satirik! Ali ti ubožci okoli „Soče“ zares mislijo, da bode zdaj, ko ni več dr. Tume v odboru, kar obviselo delovanje v odboru na klinu!? To se zelo varajo in jim moramo reči: bodite brez skrbi v svoji „brezkončni brigi za srečo našega ljudstva“, — nijedna nepravilnost se ne zgodi, — nasprotno pa stokrat več dobrega nego se je zgodilo v dobi „uzornega delovanja“ odbornika dr. Tume, ali bi se bilo zgodilo potem, ako bi se bilo izvršilo z odborništvom po vaši volji. Toliko na to stran. Seveda, kar se tiče onih „šest suhih let“, o katerih prorokuje „Soča“, bodo ta „suha leta“ zares nastopila, toda ne za naše ljudstvo, marveč za — dr. Tumo, ki že danes milo gleda po izgubljenih 4000 kronicah.

Kar pa se tiče „strahovlade“, bi bolje storila „Soča“ da molči. Ali ne kažejo in niso kazali njeni privrženci v najodurnejši obliki, da oni hočejo vse vstrahovati in da bi hoteli pokladati svojo peto na tilnik ne-le našemu ljudstvu, marveč tudi njega najpožrtvalnejšim rodoljubom, ker le-ti niso mogli odobravati toka v slovenski politiki, katerega je hotel uvesti dr. Tuma na Goriškem. Naj se le potrka na prsa pobratima in se vprašata, kdo bi hotel vpeljati v deželi strahovlado, pod katero naj bi ječal

„Ali niste več enako srečen, kakor ste bil? Ali nimate sina, ki gospodari — kakor bi gospodaril vi sam? Ali nimate hčere, ki mu zvesto pomaga? Ali nimate otrok, ki sta se žrtvovala le vam, da bi bil vi zadovoljen?“ ugovarjal je prijatelj.

„To je, to, dečko, to je! Tu smo pri tej rani, ki me boli in me bo ščepela do smrti; in kdo vé, ali ne tudi še po smrti. Grešil sem zoper božji zakon, ko sem privezal otroka k sebi; ko sem ju sebično odločil od sveta.“

„Ali oče, kaj pa govorite?“ ugovarja Miha.

„Molči, ti ne razumeš tega; Ne govoril bi tako, ko bi poznal rodbinsko srečo. Ali jaz sem se bal izgubiti to srečo in vaju nisem hotel pustiti od sebe; tako sem pripravil sebe ob mir poslednjih dni življenjskih.“

Začudeno sem gledal prijatelja; in tudi on se je ozrl na me. Od kdaj pa se je bil tako zelo spremenil ta njegov original?... Toda nibilo časa premišljevat.

naš narod kakor v sužnosti turških Begov? In kaj je bila vsa minula šestletna doba Tumovega odbornikovanja drugo nego pravcata strahovlada? Ali so ti ljudje ves ta čas storili le za mrvico dobrega in narodu koristnega? Naj le poveže, kaj se je v tej dobi zgodilo za naše ljudstvo, kar bi smeli smatrati oni za pravo svojo in ne uzmano zaslugo? Ali niste temveč ves čas le podirali, kar so drugi prej z največjim trdom zidali? Ali niste v svojih infernalnih glasilih le hujskali občine med seboj, ali niste ščevali stan na stan, da je postalo vse podivjano, kjer je vladal prej mir? In niste li izpodkopavali in še izpodkopavate obstanek našega najuzornjčnega narodnega zavoda „Šolskega Doma“ na način, kakor bi bilo vredno jedino le besne italijanske irredente? In ne rujete li proti našemu najstarejšemu društvu v Gorici naši „Čitalnici“ na enak način? In zakaj? Zato, ker tako „Šolski Dom“ kakor „Čitalnica“ ni pod komando prenadutih pobratimov! Ali ni torej to strahovlada?

Poglejte se torej v zrcalu teh in še nešteti drugih peklenskih svojih del, potem pa odgovorite: kdo je hotel in še hoče strahovlado?

Vničevalci naroda!

Potepite svoje črno čelo k tlom in ne dvigajte je predrzno kvišku, ko ni vredno, da je božje solnce obsije!

Kar se tiče naše „strahovlade“, o kateri fantazirate v svojih podlih dušah, vam zagotovimo, da obstoji ta „strahovlada“ le v tem, da čim prej pometemo iz dežele gnoj, kateri ste nakidali na čast in blagor našega naroda, — gnoj pravimo, importiran k nam od ondi, kjer stoji na indeksu narod slovenski!

Dopisi.

Iz Komna. — Ker je „Gorica“ omenila naših občinskih računov, se mi zdi potrebno omeniti, da naše občine račun izkazuje gotovine 730 K. To priča o dobrem gospodarstvu in varčnosti naših občinskih očetov. Ne razumemo pa, zakaj so nam postavili v proračun za leto 1902 za navadne občinske stroške 15 odstotno doklado na izravne davke, ko vendar denar v blagajni preostaja?

ugovarja zopet sin mirno.

„Ne, nista srečna“, upiral se je starec; oglasila se je spet stara trdoglavnost v njem. „Nista srečna, ker ne vesta, kaj je družinska sreča. Tu se človek kar pomladi v duhu, ko vidi, kako mu dorasča mladina. — Seveda rado pride tudi narobe: Naj bi tudi izgubil karkoli svojega imetja, srce bi se ti ne ganilo pri tem; ali ko bi imel priti ob dete — tedaj bi si pulil lase, kar jih imaš na glavi. Pa vendar...“

„Ali oče, mari me vendar nočete spraviti v zakon — zdaj v tridesetosmen letu?“ vpraša Miha nedolžno; ali okrog ustnic mu je poigraval šegav nasmeh.

„Da, to čem — in zakaj pa ne?“ odvrne starec že nekoliko razdražen.

„I — nu, zdaj je že pozno in pa meni je vseč tako, kakor je zdaj...“

„Vidi se, čegav otrok si — vrgel si se po očetu — to je res. Kakor bi mu bil padel iz oči.“ —

V tem se odpro vrata in Hana vstopi. Nesla je kavo in z maslom nam očim ter izpoznala ves položaj.

Za Sveto so sicer to doklado opustili, a naložili so jo v Komnu in Tomačevci.

V proračunu za l. 1902 so postavili tudi neko svoto za občinskega policaja, ki pa je moral, kakor pravijo, iti po uniformo na Dunaj, ker naši krojači baje takih oblek ne znajo narediti.

Dne 12. t. m. je razglasil občinski sluga, da je prevzel pobiranje občinske užitnine v davčnih občinah Komen, Tomačevca in Volčjigrad g. I. Vičič, dacar v Komnu. Govori se, da jo je prevzel za g. Gorupa. Dobiček, katerega bodo donasale občinske doklade na užitnino, imel bode torej ta bogati gospod, za pokritje raznih stroškov občinskih pa naložile se bodo doklade kmetu na izravne davke. To je tudi neka varčnost naših občinskih očetov in njih skrb za ubozega kmeta.

Na Volčjemgradu je imel več let isti g. Vičič v zakup občinsko užitnino za letnih 160 K, a l. 1899 so nekateri rodoljubi pri dražbi nekoliko podrezali in takrat je poskočila zakupna cena na 270 K. Leta 1900 pa je občina pobirala občinske doklade na užitnino in jej je prišlo v blagajno lepih 400 K. — Ali bi ne kazalo torej, da bi prišli vsi dohodki, katere donasajo občinske doklade na užitnino, v občinske blagajne, katere itak vedno bolehajo na sušici, nego pa, da si množi milijonar s takimi dobički svoje ogromno bogastvo?

Oglejmo si nekoliko dražbe, ki so se v tem pogledu vršile.

Na Volčjemgradu je bila proglašena vzklicna cena z 260 K, ker je pa tamkajšno krčmarsko društvo nekoliko podrezalo, poskočila je zakupna cena vendarle na 380 K.

V Komnu je znašala vzklicna cena 2400 K, ker ni nobeden drezal, dobil je g. I. Vičič, oziroma g. Gorup isto za vzklicno ceno. Seveda tu je bilo drezanje za uboge ljudi pretežavno, kajti položiti je bilo treba varščine 240 K, a takoj plačati prvi obrok znašajoč 600 K, kar vse je g. Gorupu le majhen špas.

V Tomačevci je istotako dobil g. dacar v zakup pobiranje občinskih doklad na užitnino za vzklicno ceno 120 K. Tam so sicer nekateri domačinci položili varščino, a pri dražbi ostali so

„Že spet?“ — reče mirno ter jame nalivati. Očividno so se vršili večkrat taki prizori med očetom in sinom... Starec se je mahoma omečil in prosil je skoro plakaje:

„Kaj ne, Mihec, da ne ostanes vedno le tak?“

„Ali oče, kaj pa govorite?“ prekine Hana starca ter ga gladi kot veliko dete... Da, bilo je to veliko, staro dete — oni mlinar Holan, ki je bil dvajset let neupogljivi trdoglavec!... Želel si je otročje družbe na stara leta...

Vzdignevala se ter se napravljava k odhodu. Iskala sva original, pa dobila le slabo stvar, kakoršni so drugi ljudje. Bil sem sicer prevarjen v svoji nadi; ali bil sem skoro še rad, da je bilo prišlo tako. Ta starec je bil torej nesrečen za to, ker — po njegovih nazorih — drugi niso bili srečni. Spoznal je, da v tako važnih stvareh ne gre ne trdo siliti, ne trdo braniti.

Miha je naju spremljal. Pri slovesu pa je pošepetal Nikolaju nekaj zaupno

tih; kako da so to pogruntali, to pa se vedo oni sami najbolje.

Zdaj pa računajmo nekoliko. Občinske doklade na užitnino znašajo pri nas za vsak hektoliter 4 K 44 v. Občina Tomačevca dobi torej na dokladah na užitnino pri vinu za leto 1902 le toliko, kakor da bi se v njej potočilo samo 27 hl. vina. Ako se pa pomisli, da vodi skozi vas Tomačevco skladozna cesta ter da se v njej nahajajo dve krčmi, od katerih se samo v jedni potочи 70 hl. vina na leto, po tem se lahko presodi, koliko dobička ima od pobiranja užitnine g. I. Vičič, oziroma g. Gorup, mesto da bi ta dobiček prišel v občinsko blagajno!

Letos pa je ravno v Tomačevci Bog na trti počival tako, kakor že dolgo časa ne poprej. Ker se pa letos vinska kupčija slabo razvija in zahajajo k nam le redko iz drugih krajev po vino, odpirale se bodo osmice kmalu in trajale bodo skozi celo leto. Koliko bodo te donšale zakupniku, vedel bode on najbolje.

Lahko se reče, da se bode v Tomačevci skoz celo leto potočilo kakih 120 hl. vina. Ako se račun 1 hl. po 4 K 44 v., bi to znašalo 528 K. Dobil je pa občinsko užitnino zakupnik le za 120 K. Tako bode imel on pri tem umazane dobička 408 K. Ali bi ne bilo bolje, da bi ostal ta dobiček v občinski blagajni in bi se pokrili razni občinski stroški, katere bodo morali tamošnji občinarji pokrivati s 24 odstotno doklado na izravne davke?!

H koncu pogledjmo še v Komen! Tukaj se nahaja sodnija, davkarija, razproda se dosti mesa; nahaja se tudi parni mlin, v letu se nastani tu vse polno izletnikov iz Trsta. Krčem pa je 9. Denimo, da potočijo vsi krčmarji skupaj 800 hl. vina, bi to znašalo 3520 K. Kaj pa pivo in meso itd.? Ali bi ne bili to lepi dohodki, ako bi občina sama v lastni upravi pobirala občinsko užitnino? In vendar pogreša komenska davčna občina gotovo bolj denarja nego ga pa pogreša g. Gorup.

Jaz sem prepričan, da se bodo ta moja izvajanja skušala od strani naših „naprednjakov“ smešiti; tudi je mogoče, da niso moji računi do zadnje pičice natančni, — to pa zagotavljam in sem popolnoma prepričan iz lastne skušnje, da bi občinska užitnina občinam veliko več dohodkov donšala, ako bi jo občine pobirale v lastni upravi. Kdor tega ne veruje, obrne naj se na županstvo sosedne velike občine ribemberske in tam mu bodo črno na belem dokazali, da imam jaz prav.

Z Vogerskega. — Blaž Sedevčič, učitelj na Vogersken., je pravi eksemplar „naprednega“ učitelja. Nočemo preiskovati, ali ima debelo ali suho pamet, to pustimo njemu samemu, naj popiše v „Soči“. Morda pride do prepričanja, da je pamet tudi lahko „mokra“.

Nekaj drugega bi radi tu opomnili. Čudno je, da ima tako rad opraviti z ženskami. Že enkrat je bil spustil od sebe znano kokošjado. Sedaj pa pravi domačin v „Soči“, da so se na novega leta dan zbirale žene pred cerkvijo. Gotovo so se popraševale, kako to, da učitelj Blaž Sedevčič ne nadzoruje otrok ob nedeljah in praznikih, kakor je njegova dolžnost? Ali v cerkvi ga ni videti. — Ali je morda njegova cerkev — krčma, kjer razlaga „liberalni evangelij“, ter možake z njim nadleguje? Ali se še spominja, kako je pošlatal tla, ki niso „žegnana“? Sicer je to njegova stvar. Da mu osvežimo spomin, hočemo si našega Blazislava pogledati, kaj dela in sicer po naslednji vrsti: 1. v šoli, 2. v krčmi, 3. v kleti, 4. ali je olikano kleti itd.

Dalje se ne bomo pečali z njim. Mislimo, da otroci, ki nosijo svetinje M. B. okoli vratu, niso psički, in da dečki niso grdi kakor Kristus na križu in deklice še grše, kakor Mati božja. Zato je pa tudi potrebno, če župnik gleda nanje v cerkvi, da se dostojno vedejo. Zato so mu posebno stariši hvaležni. Ni pa res,

otroke, da bi poizvedel, kedo je klop pred altarjem porezal. Isto velja glede V. Gr. Blaž Sedevčič je poslal delavca kopat na župnijsko zemljo, in župnik je moral ga odstraniti, da je pokazal, da je on začasni gospodar na župnijskem zemljišču in nobeden drugi. (Dalje pride.) Domačin.

Politični pregled.

K. H. Wolf zopet izvoljen.

Oboževatelji nadmoralista Wolfa so rešili nemško stvar. Zgodilo se je, kar je vsako pričakoval, kdor pozna razmere v vsenemških gnezdih na severnem Češkem, oskrunjenjatelj ženske časti K. H. Wolf je zopet izvoljen državnim poslancom. Vendar pa „zaupanje“, ki je uživa ta vsenemški junak, ni bilo več toliko, kakoršno je dobil pri prvi volitvi, ker absolutna večina se je sedaj skrčila na nezadostno število 85 glasov. Najnovejša morala je imela torej vendarle nekaj vspeha.

Pri zadnjih volitvah v januarju 1901 je dobil namreč K. H. Wolf 858 glasov absolutne večine, sedaj pa samo deseti del. Odločivo za Wolfa je bilo edino le mesto Landskron, kjer je dobil Wolf 395, Bachmann samo 95 in češki kandidat Čížek le 4 glasove. Neznatne večine si je priboril Wolf potem le še v Grulichu, Hohenebelu, Arnau in Braunau. V glavnem volilnem kraju Trutnov je dobil Wolf 319, Bachmann pa 538 glasov. V Policu so glasovali vsi volilci razun enega Bachmannovega za češkega kandidata, ki je dobil tu 158 glasov.

Volitev se je vršila večinoma mirno, le nekaj mlečnozobnih buršev je proslavljalo „svojega“ poslanca. Ena glasovnica v Trutnovu se je glasila na ime „Li-Hung-Čang“. Krščanski socialci, posebno pa obrtniki so povsodi oddali svoja glasove nemško liberalnemu kandidatu.

V vsenemških krogih vlada radi Wolfove zopetne izvolitve kajpada veliko navdušenje, ker je Wolf sedaj „oprani vsakega madeža in obsojena gonja njegovih nasprotnikov“. Vendar se pa tudi tam pozna na prvi hip, da jih boli velik moralen poraz, tako nezadostna večina, ki je pač dokaz, da se je tudi med vsenemškimi volivci našlo skoro 800 mož, ki so za vselej obrnili hrbet moralistu Wolfu.

Ruski državni proračun.

Ruski državni proračun za leto 1902 znaša in sicer: na rednih dohodkih 1.800.784.482 rubljev, izvanredni dohodki 1.800.000 rubljev, skupaj dohodkov 1.946.571.976 rubljev. A redni stroški znašajo 1.775.913.481 rubljev, izvanredni stroški 170.658.494 rubljev, skupaj stroškov 1.946.571.976 rubljev. Preostaja torej državnega premoženja 24.871.000 rubljev.

Vojna v južni Afriki.

Burski general Dewet je zopet premagal Angleže. V bližini železnične proge pri Pennyju je stal Dewet s 1000 možmi posadke, ko se mu približajo od severovzhoda Angleži v trikrat večjem številu. Po večurnem vročem boju je Dewet premagal Angleže, jih popolnoma potofkel in ostale zapodil v beg. Boj se je vršil v trdi noči. Buri so zajeli dva angleška topova, 45 železniških vozov s streljivom in 48 voz z živili. Razun tega so razdrli Buri velik kos železnice, na kateri so morali Angleži ustaviti promet. Ta izguba je osuplost merodajnih krogov v Londonu le še pomnožila, kateri so začeli resno misliti na mir. Dokaz temu je, da so merodajni londonski krogi že nekako sprejeli posredovanje nizozemske vlade v korist Burom. V to svrhu se je podal nizozemski minister predsednik v London in je ondi skupno z angleškimi krogi ukrepal, kako bi se dal skleniti mir, ki bi bil časten za obe stranki.

V posredovalno akcijo je baje posegla tudi nizozemska kraljica. Angleži so prišli do prepričanja, da bi bil bolj časten mir, četudi ne pod tako ugodnimi pogoji žanje, kakor so si ga slikali s početka, kakor pa draga in nesrečna vojna in popolna blamaža.

Domače in razne novice.

Na naše vabilo na naročbo odzvalo se je še precej novih cenj. gg. naročnikov. Vendar še nadalje vabilmo svoje somišljenike, da se jih kmalu še več naroči. Postrezemo lahko z vsemi letošnjimi številkami „Gorice“ in „Narodnim koledarjem“ za l. 1902. — Poslali smo tudi nekaterim p. n. gospodom in slav. društvom list naš ogleđ. V slučaju, da se ne naroče, izvolé naj nam list vrniti, drugače bi jih smatrali svojim naročnikom. — Da spravimo stare račune v red, uljudno prosimo one gg. naročnike, ki naročnina niso še poravnali, da bomo

Poziv dr. Tumi! — Slovesno in odločno pozivljemo deželnega poslanca dr. Tumo, naj trditev, da je „duhovščina Tolminskega okraja ljudem grozila z večnim pogubljenjem, — ako ne volijo g. Klavžarja“, ali dokaže ali pa javno prekliče. V slučaju, da tega ne stori, imeli ga bomo za nesramnega lažnika in podlega obrekovalca, ki ni vreden naslova: „deželni poslanec“.

Več duhovnikov Tolminskega okraja.

Za „Šolski Dom“ došlo denarničarju: G. Oskar Gabršček, drž. poslanec in posestnik v Tolminu, za 4. četrtletje 1901 in 1. četrtletje 1902. 60 K.

Denarničarju došle mesečnine za december od sledečih p. n. gospodov: Prof. Bežek 2 K; Bolko L. 2 K; Čebular J. 2 K; Jerkič Ant. 2 K; Finžgar Fr. 4 K; Kopač Jernej 10 K; Kovačič Al. 2 K; Koren Ant. 2 K; dr. Fr. Kos 5 K; Kavčič Jos. notar 2 K; Ličan Jos. 3 K; Mrcina Iv. 2 K; Gabrijelčič Mih. 2 K; Novak Gustav 2 K; Krojaška zadruga 20 K; Premrou I. 2 K; dr. Papež 2 K; Pirjevec Ivan 2 K; dr. Jos. Pavlica 2 K; Fr. Setničar 2 K; Fr. Sivec 2 K; Ant. Santl 5 K; Matija Rutar 2 K; Ferd. Terkuč 2 K; Andrej Tabaj 2 K; Albin Žnidarčič 1 K; Ant. Fon, klobučar in trgovec 2 K; Fon I. 2 K; Gerbec Ant. 2 K.

Društvenemu predsedništvu so plačali: Josip Kosec, župnik v Kamnjah, 10 K; Andrej Čermelj, trgovec v Gorici 4 K; A. P. v Gorici 20 K; Josip Čigon, cerkovnik v Gorici 2 K.

Upravništvu je došlo: Županstvo v Vrtojbi za leto 1901 četrti obrok ustanovnine 50 K, g. Ivan Batistič, župan v Vrtojbi 10 K, č. g. Štefan Kerkoč kurat 10 K, č. g. Andrej Mesar, kurat 10 K, g. S. Kemperle 2 K.

Potom poštno-hranilničnega urada: Anton Cibič, častni kanonik in dekan v Črnicah 40 K.

Lepa hvala!

Goriška „Čitalnica“ priredi v soboto dne 25. t. m. v svoji dvorani koncert vojaškega orkestra. Mize v dvorani kakor na Silvestrovo. Začetek ob 9. uri. Po končanem sporedu ples. — Veliki ples bode, kakor običajno, v predpustno nedeljo 9. februarja. K obilni udeležbi vabi odbor.

„Centralna posojilnica“ je imela v svojem prvem upravnem letu okoli 2.430.000 K prometa. Stanje hranilnih vlog je bilo dne 31. decembra l. l. nad 367.000 K, posojil pa nad 418.000 K.

Globe za „naprednjaško“ pevsko društvo. — Ni zadeve, ki bi „Soča“ bolj spekla, kakor ako se kdo takne nje pevskega društva. Zdi se, da stavijo gospoda okoli „Soče“ v to društvo velike nade, da je smatrajo za cvet svoje strankarske politike. Zato se je zagnala zadnja „Soča“ v nas z nerazumno silovitostjo, ker smo posvarili svoje somišljenike pred globami na korist tega društva. Da je izkoriščala „Soča“ te naše somišljenike kot „čuke na palici“, ki naj bi ji pomagali loviti še druge „naprednjaške“ in „nenaprednjaške“ kaline, kaže dejstvo, da je, poročevaje o teh globah, znala svoj sicer vedno strupeno-osorni obraz ubrati v najmilejši in najbolj rahločutni izraz, kateremu so manjkale le še besede: Glejte, ljudje božji, najbolj zagrizli naši nasprotniki darujejo velike vsote za naše pevsko društvo; ali hočete boljšega dokaza, kako potrebno in politično nedolžno da je! — Temu gredemu slepljenju javnosti se je moral naš list upreti. Da smo v črno zdeli, kaže hinavsko javkanje v zadnji „Soči“ o „krivicah“, katere da delamo mi temu „prepotrebemu“ društvu. Morda se na to še povrnemo, za danes si privoščimo eno mesto iz teh lisičjih lamentacij. — „Soča“ piše: „Vrhunec falotarije v tej hudicévi gonji proti našemu društvu pa tiči v tem, da podtikajo, kakor da bi društvo v pokritje svojih potreb jemalo denar iz „Goriške ljudske posojilnice“. To je vrhunec „krščanskega“ falotstva, ko dobro vedo, da posojilnica ne more imeti in nima nič opraviti z napominanim društvom in je poslovanje iste vzorno in čisto“. Na ta izbruh „Sočine“ omike odgovarjamo mi to-le: V tiskanem poročilu o delovanju „Gor. ljud. posojilnice“ za upravo leto 1900 stoji črno na belem, da je ista dala pevskemu društvu šeststo kron. Ko je snovatelj tega društva lansko leto vabil in vezal k sebi pevce z najvratolomnejšimi zračnimi narčti in so pevci opominjali, da je treba za to denarja, so dobivali odgovor: Bo dala posojilnica! To naj si „Soča“ vtakne za uho. Če bode treba, bomo

Ona piše o svojem pevskem društvu z razprtimi črkami, „da tako preganjane društva še ni bilo na Slovenskem“. Ti ljubi Bog! Ako bi bila „Soča“ pisala, da ni bilo še na Slovenskem društva, katerega predsednik bi druga društva tako preganjala, bi bila govorila čisto, a žalostno resnico. Želi „Soča“ tudi za to dokazov?!

Še enkrat conte Panigai in „Soča“. — Zadnjič smo poročali, da je neumna laž trditev naših „naprednjakov“, da bi bil conte Panigai zaradi zveze italijanskih liberalcev s slovenskimi „klerikalci“, katere zveze sploh ni, odložil svoj deželnozborski mandat. „Soča“ pa je v zadnji svoji številki vendar hotela vzdrevati svojo neumno trditev. Zdaj pa pridbuje deželni glavar vitez dr. Pajer v 7. števil. lista „Corriere Friulano“ lastnoročno podpisano izjavo, s katero je do pičice dokazano, kar smo mi pisali o uzrokih, ki so nagnili conte Panigaja, da je odložil svoj mandat. Med temi uzroki je jeden poglavitejših ta, da so nameravali nekateri italijanski poslanci spraviti dr. Graziadio Luzzatta v deželni odbor. „Soča“ bode seveda še naprej trdila, da ima ona prav in da ni res to, kar izjavlja vitez dr. Pajer, četudi pravi isti v svoji izjavi, da so njegova tozadevna pojasnila popolnoma resnična ter da je v stanu to dokazati z nekimi zapisnikom, katerega so podpisali vsi italijanski poslanci.

Kar čenča „Soča“ o tem, da bi naši poslanci iz veleposestva lahko izvolili v tej skupini, ako bi ne bilo med njimi in Italijani kompromisa, slovenskega odbornika, je naravnost smešno in nima drugega namena, nego naše ljudstvo slepiti s takimi z vijajčami.

Slovinci, ako hočejo, da so jim zagotovljeni dve odborniški mesti, morajo sklepati kompromis z Italijani. Kajti stvari stojé tako-le: V skupini kmečkih občin, ki voli jednega odbornika, imajo Slovenci večino; v skupini mest in trgov imajo večino Italijani. V tej skupini je torej voljen za odbornika vedno Italijan. V skupini veleposestnikov pa imajo Slovenci tri poslance in Italijani tudi tri. Ako ne pride torej tu do kakega kompromisa, odločiti mora žrebanje. V celi zbornici pa, ki voli četrtega odbornika, imajo Italijani večino. Ako torej ne sklenejo Slovenci z Italijani glede volitve v deželni odbor kompromisa, kaj se lahko zgodi? Zgodi se gotovo, da dobe Italijani iz skupine mest in trgov jednega odbornika, iz cele zbornice drugega, a zgodi se lahko, da dobe iz skupine veleposestva še — tretjega odbornika; kajti tu, kakor rečeno, odločuje — žreb, ako ni kompromisa. In kakor imajo Slovenci smolo povsod, zakaj bi je ne imeli tudi pri žrebanju, katero jedino odločuje, ako se ni prišlo do kakega kompromisa. Sicer pa je bil pri zadnji deželnozborski volitvi kompromis med Lahi in Slovenci sklenjen še predno se je komu sanjalo, da ne pride conte Panigai v zbornico. Ko je bil pa kompromis sklenjen, kaj naj bi ga naši poslanci iz veleposestva ne držali zaradi tega, ker ni bilo conte Panigaja v zbornico? Kaj za to naj bi oni zavratno prelomili dano besedo? No, o „Sočinih“ kolovodjih bi se prav nič ne čudili, ako bi oni kaj takega storili. Zahtevati pa kaj takega od — z načajnih mož, zamorejo jedino le poštenjakoviči okoli „Soče“.

No in denimo dalje, da bi naši veleposestniki tudi v resnici porabili to priliko, ter prelomivši kompromis, zato, ker ni prišel conte Panigai v zbornico, volili za odbornika kakega Slovence — ali bi bili morebiti glede števila odbornikov s tem kaj na boljsem? Nikakor ne! Kajti potem bi pa Italijani, ki imajo večino v celi zbornici, volili kakega Italijana mesto Slovenceu.

Toliko se nam je zdelo umestno omeniti, da zabranimo beganje našega ljudstva po hujskačih okoli „Soče“.

„Izvežbani juristi“ ali — tretja za predpust. — „Soča“ ali prav za prav „izvežbani juristi“ okolu nje se hudo jezé na nas, ker nam neče nikakor v glavo, kako in kje da misli dr. Treo najti „legalno pot“ da se pritoži proti odrekanju volilne pravice. Mi menimo namreč: proti odrekanju volilne pravice v naši deželi. Po našem mnenju, ki je pa popolnoma utemeljeno v dotičnih postavnih določbah, ima državno sodišče razsojevati le v onih slučajih, ako so upravne oblasti s svojimi odredbami kršile postavlo in s tem odrekle kakemu državljanu postavno z ajamčene pravice.

Dr. Treo je zahteval, da ga tukajšnji magistrat vpiše v volilni imenik. To zahtevo mu je pa tukajšnji magistrat z ozirom na to, da ni bil dr. Treo unešen

tukajšnjega magistrata — tako pravijo — uložil pritožbo pri c. kr. namestništvu v Trstu, ki pa ni imela zaželjenega uspeha. Ako je torej temu tako in bi dr. Treo proti tozadavnemu odloku uložil pri državnem sodišču pritožbo, bilo bi to popolnoma pravilno in umeli bi ga tudi mi ter bi mu nikakor ne zamerili, ako hoče po tem pravilnem legalnem potu izvojevati si svojo namišljeno volilno pravico. Ali dr. Treo tega ni storil, marveč hoče, kolikor smo zamogli iz „Soče“ posneti, iskati volilne pravice v avberski občini. Tam pa mu niso — kakor trdi „Soča“ — upravne oblasti odrekale volilne pravice, kajti okrajno glavarstvo sezansko potrdilo je imenik volilcev avberske občine za deželnozborske volitve, v katerem se nahaja tudi dr. Treo. C. kr. namestništvo pa mu je izdalo legitimacijo, s katero je potrdilo, da je bil izvoljen za deželnega poslanca. V tem slučaju torej, o katerem on trdi, da mu je bila kratena volilna pravica, mu take pravice po njegovi trditvi upravne oblasti niso odrekale in nima torej nikakega povoda posluževati se legalne poti proti njim. Ker pa dr. Treo nima nobenega povoda pritožiti se proti odredbam upravnih oblasti, a se proti sklepu deželnega zbora pritožiti ne more, ker deželni zbor ni nikaka upravna, ampak avtonomna zakonodajna oblast in ker ne obstoji posebno glede verifikacije volitev nobena višja instanca nad deželni zborom, smo mi jako radovedni, kake kunsti da se bodo ti „izvežbani juristi“ okolo „Soče“ in z njimi vred dr. Treo — poslužili, da izsilijo od državnega sodišča kako razsodbo. Morebiti pa da smatra dr. Treo državno sodišče za nekaki „informatijski urad“ ali kak „Auskunfts-bureau“.

No, ako bi bilo državno sodišče kaj takega, potem bi imelo dr. Treo postopanje nekaj pomena. Ali v tem slučaju bi pa dr. Treo moral državno sodišče vprašati, ako mu je bila volilna pravica kratena ali ne. Sicer pa, ako je državno sodišče res kak „informatijski urad“, potem bi dr. Treo najpametneje storil, da bi je bil poprašal, ali mu pridobi avbersko častno občanstvo volilno pravico in sicer se predno je plačal 200 K. Njegov rekurs proti deželnozborskemu sklepu na državno sodišče pa je in ostane vedno pravi in pravcati juridični monstrum.

To je in ostane naše mnenje, naj se pa „izvežbani juristi“ okolo „Soče“ jezé kolikor jim drago.

Predzadnja „Soča“ nas zmerja z — lumpi in pravi: „Dasi je „Soča“ že povedala, da hoče dr. Treo iskati pri državnem sodišču razsodbe, ali je imel volilno pravico ali ne, vključ temu ostaja „Norica“ pri trditvah, da hoče rekurirati proti sklepu deželnega zbora radi nepotrditve“. — Bedaki, podleci in lumpi okoli „Soče“! — da se poslužimo vaših izrazov — kdo drugi nego vi nam je povedal, da hoče dr. Treo rekurirati proti sklepu deželnega zbora radi nepotrditve! Ali niste mari vi v 5. števil. „Soče“ z dne 11. t. m. priobčili to-le notico: „Dr. Treo je vložil na državno sodnijsko rekurz proti nepotrditvi poslancem v deželnem zboru“, — kar je toliko kakor da je dr. Treo vložil rekurz na državno sodišče proti sklepu deželnega zbora radi nepotrditve njegove izvolitve.

Ako je torej na tej trditvi kaj podlega in ako ni resnična, potem je vsa podlost in lumparija na — vaši strani. Saj mi smo se držali le tega, kar so pisali „izvežbani juristi“ okoli „Soče“, namreč trditve, da je dr. Treo vložil rekurz na državno sodišče radi nepotrditve v deželnem zboru.

Petroleum in „Soča“. — Zdaj bo pa kar po nas! „Soča“ se je spravila nad nas s „smrdljivcem“, hoče nas kar požgati s petrolejem in ni šment, zdaj bode bila zadnja ura „Gorici“ in „Narodni tiskarni“, kateri obe ste tak hud trn v peti nekemu pri „Soči“. Že dvakrat smo rekli, da smo po „Naši Slogi“ povzeli vest, da je bila cena petroleju padla, — toda „Soča“ noče tega verjeti, marveč kar škodoželjno hujska zoper naš list, češ, da smo hoteli škodovati z omenjeno notico našim trgovcem po deželi. Njen namen je seveda prozoren. — Da pa se stvar popolnoma pojasni, pisali smo celo uredništvu „Naše Sloge“ v Pulj da nam pove, kaj je na vsej tej stvari resnice in dobili smo ta-le odgovor:

„U posjedi cienj. v. lista 11/1 čast nam je javiti, da su cienne petroleju v Pulji bile pred nekoliko dana v istini pale, ali je to bilo samo usljed manevra nekog špekulanta, te je opet podražalo tako, da se sada prodava po 40 hel. litra“.

Služajno smo pa zvedeli, da je bil

rica“ ne „Naša Sloga“, kakor je to zlobno poudarjala predzadnja „Soča“.

Mi bi se za to stvar ne brigali dalje, a ker je nekdo pri „Soči“ celo v tej sami na sebi popolnoma neznačni stvari pokazal svoj neukroćeni srd proti našemu listu, govorili smo, da zajedno pokažemo na listo rano, ki lastnika „Soče“ najhuje skeli in da ta bolečnica (katero si je pa prav sam provzročil) največ provzročata tisti zoperni vik in krik in vse tisto zmerjanje in preklinjanje na nas po „Soči“. — Oj želodeček, želodeček, kako si ti občutljiv!

Učitelj Marchi in „Soča“. — Kdo se ne spominja, s kako slastjo je ponatiskala „Soča“ znane dopise v „Učit. Tovarišu“, ki so bili naperjeni proti najboljšim rodoljubom tužne Istre in kako je soglašala s človekom, iz čegar peresa so izvirali ti izdajski dopisi. S kake vrste „narodnimi mučeniki“ soglašajo — „mučeniki“ okoli „Soče“, o tem pač svedoči članek, ki ga je prinesla „Naša Sloga“ v svoji 4. letošnji številki pod naslovom „Našemu učiteljstvu“ in iz katerega posnemljemo v jedru sledeče:

„V Ljubljani izhaja učiteljski politični list pod imenom „Učiteljski Tov.“ To vam je „Prava Naša Sloga“ (list odpadnika Krstića) v drugem izdanju, kolikor se to tiče dopisov iz Istre. Ta list je hkrati glasilo „Zaveze“. I uredništvo lista in predsedništvo „Zaveze“ je bilo že privatno in oficijelno naprošeno, naj vendar preneha priobčevati dopise, kateri žalijo narodno čustvo hrvaškega učiteljstva v Istri. Vsa hrvaška učiteljska društva v Istri so obsodila to postopanje v „Učit. Tovarišu“. Ali vse to ni nič pomagalo. „Učit. Tov.“ je i nadalje priobčeval dopise sličnega kalibra. Njemu je bil večja avtoriteta njegov dopisnik, kakor vsi ostali prijatelji in skupniški sklepi vseh hrvaških učiteljskih društev v Istri“. Ker sta „Učit. Tov.“ in „Slov. Narod“ proglasila učitelja Marchija kot „mučenika, katerega hrvaško-slovenski klerikalci grozno preganjajo“, piše uredništvo „Naše Sloge“: „Ker je torej zastoj vse naše dokazovanje gospodi okolo „Učit. Tov.“ in „Sl. Naroda“ glede odpadnika Marchija, stavljamu jim tu pogoj, na katerega se lahko zedinimo: Ako se za odpadnika Marchija izjavi samo eden pošten hrvaški ali slovenski rodoljub Istre, bodisi poslanec ali odvetnik, ali svečenik, bodisi učitelj, trgovec ali posestnik, sploh obče izobražena in neodvisna oseba našega naroda... proglasite ga slobodno narodnim mučnikom in hočemo za vedno odložiti pero — v protivnem slučaju pa naj gospodje v Ljubljani store to, kar jim nalaga poštenje“.

Kaj pravijo na to „vrli narodnjaki“ okolo „Soče“? No, mi pravimo: Povej mi, s kom soglašaj, pa ti povem, kdo si i ti!

Italijanska ljudska šola v Podgori. — Upravno sodišče je zavrnilo utok, katerega je podal tukajšnji c. kr. okrajni šolski svet radi vzdrževanja italijanske šole v Podgori. „Primorski List“ pravi k temu:

„Kaj porečejo sedaj Italijani, ako bo gorški okrajni šolski svet hotel ustanoviti laško šolo za Podgoro blizu Ločnika ali v Grojni, kakor je gorško mesto ustanovilo šolo za Slovence blizu Št. Petra?“

Kakor doznajemo od neke strani, pa okrajni šolski svet ne misli storiti tega, na kar mu namigava „Prim. List“, kajti bil je te dni nekdo od okrajnega šolskega sveta v Podgori ter pregledaval prostore slovenske štirirazrednice, da bi se prepričal, ako bi ne bilo mogoče spraviti tudi italijanske ljudske šole v to poslopje. Deželni šolski svet baje to gorko želi. Tržaška „Edinost“ piše v tej zadevi, pravi mej drugem: „Ako je kaj mož v Podgori na poklicanih mestih, vedo kaj imajo storiti“.

„Edinost“ ni tega naslova naslovila na pravo adresu, kajti „možje v Podgori“ nimajo nobene odločevalne besede v tej zadevi. „Edinost“ bi morala reči: Ako je kaj mož v „naprednem“ okrajnem šolskem svetu, bi morali vedeti, kaj imajo storiti.

Nova past za gorške Slovence. — „Lega nazionale“ je kupila zemljišče grofa Paceta pri postaji južne železnice proti Oglejski ulici, kjer postavi laško šolo. Italijani upajo na ta način poitalijančiti oni del mesta, ki je skoro izključno slovenski in spada pod duhovniško štandredžko. Tako gre irredentovska združba naprej! Rojaki, na delo!

Kmečki shod v Gorici. — V ne-

veje živine v Gorici shod v deželni kmetijski šoli. Udeležba je bila zelo številna.

Govoril je vodja kmetijske šole g. Dominko o krmiljenju živine. Svaril je kmete zlasti, da naj nikar ne krmijo z listjem, ki je od slane oparjeno.

Kmetu Lovrencu Velikonja iz Rozentala se je prisodilo za crkveno kravo 168 K.

Za l. 1902 se je zavarovalnina določila na 2%.

Društvo je v l. 1901 bilo goriskim kmetom v veliko srečo. Blagajnični preostanek koncem leta 1901 znaša 558 K.

Število bolnikov v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici. — Tekom lanskega leta je bilo v tej bolnišnici sprejetih 1176 bolnikov. Ozdravilo jih je med letom 762, zdravje zboljšalo se je 135 bolnikom, neozdravljivih je bilo 61, umrlo jih je pa 121. V zdravljenju ostalo jih je 97.

Prodaja drv in oglja. — Naznanjamo našim čitateljem da c. kr. gozdno oskrbnništvo (Solčanska ulica št. 5) pošlje vsakteremu na ustmeno ali po dopisnici izrečeno željo brezplačno cenik drvi in oglja tukajšnjega skladišča in koliko se plača za žaganje, cepljenje in skladanje drv in za dovažanje drvi in oglja.

Na podlagi tega cenika si vsako lahko sam izračuna koliko ima plačati za drva ali oglje ktero namerava vkupiti.

Ako se pošlje dotični znesek omenjenemu oskrbništvu po poštni nakaznici z natančnim naslovom (stanovanjem) se bo naročitev naravnost izvršila in se tako prihrani pot do oskrbnništva.

Zopet otrok zgorel! — V hiši št. 2 na cesti proti novemu pokopališču se je zgodila v torek popoldne velika nesreča. V tej hiši stanujeta zakonska France in Tereza Furlan. Mož dela pri novi železnici, a žena je po navadi sama doma z otroci. V torek popoldan se je žena za hip odstranila iz hiše, da gre obešat perilo in je pustila svojo 3-letno hčerko Marjetico na ognjišču, na katerem je gorelo.

Po kratkem se vrne, a ko vstopi v hišo, vidi strašen prizor: njena hčerka je ležala na ognjišču vsa v plamenu! Obupana žena stiska otroka k sebi, da bi pogasila na njem ogenj in ga spravila k zavesti, a zastoj, dekletce je bilo že mrtvo. Vsa zbegana beži na to nesrečnica proti potoku Koru, da skoči v vodo, a prihitevši ljudje so jo na tem zadržali.

V Cerovljah na Krasu, tako se nam poroča, se je dogodil pretekli teden strašen zločin. Ubil je namreč nekaj svojega strijca. Stvar je bila menda taka: Nečak, doma iz Rubij pri Sovodnjah, je bil pri svojem strijcu v Cerovljah že pol leta. Strijc je imel hčer in tako so sklenili, da jo vzame v zakon nekaj. Pretekli teden sta šla skupaj na njivo kopat in sta se nekaj zbesedila tako, da je rekel strijc, da po svoji smrti mu ne zapusti nič. To je nečaka tako razgrelo, da je pograbil pikon in z njim ubil strijca. Potem ko je storil ta zločin, je vrgel še nekaj zemlje nanj tako, da ga ni bilo prav dobro videti. A stvar je prišla na dan in ta teden so orožniki zločinca aretirali in ga odvedli v zapor, kjer ga čaka zaslužena kazen. — Dokler je bil v Rubijah, je bil nekoliko slaboumen, a potem ko se je preselil v Cerovlje, da pa je bil popolnoma zdrav.

Vabilo na redni občni zbor „Kmetijskega društva v Cerknem, registrovane zadruge z neomejeno zavezo“ koji se bode vršil v nedeljo dne 26. januarja 1902 ob 3 uri popoldne v prostorih g. And. Kobal-a v Cerknem hšt. 46. Dnevni red: 1. Poročilo načelnitva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računa za l. 1901. 4. Volitev nadzorstva. 5. Služajnosti. K obilni vdeležbi vabi člane Načelnstvo.

NB. V slučaju, da bi predstojeci sklicani občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, vršil se bode drugi občni zbor ob 1/4 popoldne isti dan z istim dnevnim redom in na istem kraju, koji bode sklepčen brez ozira na število vdeležencev.

Znižanje vožnih cen na železnicah za učitelje. — Ministerstvo za železnice je odredilo, da se znižajo učiteljem vožne cene na železnicah, ako potujejo v poučne svrhe, istotako se znižajo vožne cene na železnicah za 50% dijakom ki potujejo v jednake svrhe z učitelji n. pr. na poučne izlete itd. Ministerstvo bode nadalje skrbelo, da dobe učitelji in dijaki slične ugodnosti tudi pri privatnih železnicah.

Železnica od Trsta do Poreča se v kratkem otvori. Na kolodvoru pri sv. Andreju v Trstu je pripravljenih vže veliko vozov za osebne in tovarne vlake.

let. Pokojnik je bil rodom Istran doma iz Kastva. V svoji službi vester uradnik, je vendarle vseskozi kazal neustrašeno svoje narodno prepričanje in je bil mej svojimi kolegi splošno priljubljena oseba.

Gorkov, sotrudnik ruskega lista „Svět“, je potoval po Dalmaciji in slovenskih pokrajinah. Pred kratkim je objavil nekatere notice o svojem potovanju v „Svět“u. Posebno so mu vže slovenske gore na meji Kranjskega in Koroskega. Med drugim poudarja, da bi Rusija v slučaju, ako bi Avstrija razpadla, nikakor ne mogla pripustiti, da bi prišla slovenska zemlja pod Italijo ali pa pod Nemčijo, pač bi delala na to, da bi se iz slovenskih in hrvaških pokrajin osnovala samostojna jugoslovanska država.

Grozna nesreča v Mostu na Češkem. — V torek se je pripetila v rovu „Jupiter“ v Mostu na Češkem grozna nesreča. Vsled neznanega vzroka je udrla voda v rov in ga napolnila 40 metrov visoko. Ker je bilo isti čas v podzemskih prostorih veliko rudarjev, se sodi da so vsi vtonili. Neki inženjer Binder, ki je vodil resilna dela, je pri tem sam ponesrečil. Najnovejša poročila pravijo, da se do sedaj pogreša 44 rudarjev in sicer 31 oženjenih, 12 samcev in 1 udovec. Skupno zapuščajo 84 otrok pod 14 letom. Za nesrečne zapuščene je cesar daroval 10.000 K, češki namestnik grof Coudenhove pa 800 K. Z iskanjem mrtvih še niso mogli pričeti, ker je voda zatopila vse podzemeljske prostore in še vode niso mogli izpumpati. Vse delo v velikem premogovniku je ustavljeno.

Velik vihar na Dunaju. — V sredo zvečer je razsajal na Dunaju strahanski vihar. Ljudje se niso upali niti na ulico. Trgal je opeko s streh, da je ropotala po cestah, kakor bi padala toča. Vse polno ljudi je bilo ranjenih. Prehod čez večje trge je bil naravnost nemogoč. Nekatere ulice so bile prometu zaprte. Škode je napravil po mestu velikanske. Vihar je prekucnil pri Mödlingu celo pet železničnih voz. Dunajčani ne pomnijo kaj takega. Ob istem času je razsajal skoro jednak vihar tudi v Berlinu.

Narodno gospodarstvo.

Hranjenje svežega sadja.

Da bi zvedeli pri katerem načinu hranitve da se sveže sadje poznih jesenskih in zimskih vrst najdalje, pa tudi za kupčijo najbolje ohrani, so napravili na poskusni postaji kraljevcega zavoda za sadjarstvo in vinarstvo v Gajzenhajmu razne poskuse.

V svilnat papir (Seidenpapier) zavita jabolka in hruške so se najbolje obdržale, vnanje lice se ni čisto nič spremenilo in tudi pozneje v sobi hranjeno ni dobilo sadje nikakih madežev. Sadje je čisto pravilno zorelo in okus je bil popolnoma čist. Tudi s sadjem vložnim v leseni bombaž so bili zelo zadovoljni, dasi sadje ni bilo popolnoma tako lepo, kakor ono iz svilnega papirja. Dozorelo je popolno, okus je bil čist.

Vkladanje v ječmenovo slamo se ne priporoča posebno. Sadje je bilo še dovolj dobro shranjeno, toda lepa barva je šla z Bogom. Tudi je sadje v zoritvi nekoliko zaostalo. Pri hranitvi v senu so dobile hruške vže čez malo dnij, v sobi hranjene, pege, so deloma gnjile in so imele popolnoma določen okus po senu. Tudi vnanost jabolka v otavi je mnogo zgubila. Pri hranitvi v žaganju so jabolka in hruške v kratkem času v sobi močno zvenele in so imele neprijeten okus po lesu.

V pšeničnih otrobih so ostale hruške precej sveže, jabolka pa so močno gnjila. Pri shranitvi v listju so postale hruške zelo pegave, jabolka pa so se dobro držala. V pesku se je sadje dobro držalo, a pa ni dovolj dozorelo, tako da se da ta način pač porabiti tamkaj, kjer hočemo hraniti sadje dalje časa nego po navadi. Okus sadja je bil popolnoma čist; priporočalo bi se pa nemara zaviti tako sadje najpreje v svilnat papir in šele v tem v pesku. Dolgo časa hranjeno se je to sadje v obče dobro držalo, je pa potem v sobi najmočnejše ovenelo.

Pri zakopavanju sadja v zemljo v prsteni posodi, ki je tičala kakih 50 cm globoko v zemlji, se je držalo sadje zelo dolgo in dobro, toda lepota njegova je to občutila in pritiskala na ceno. V plutovi moki so se držale hruške prav dobro in brez madeža, v sobi pa so močno venele.

Iz teh poskusov — hranili so 26 komadov Baumanovega kosmača in ravno toliko komadov Esperneve bergamotke od novembra do februarja za poskušnjo, potem pa so jih vzeli iz zadelanih zabojev in hranili od februarja do konca aprila v zakurjeni sobi na mizi — iz

Sadje se najbolje drži zavito v svilen papir in vdežano v lesni bombaž, pri tem od svoje lepote čisto nič ne zgubi, popolnoma dozori in ako je pozneje hranimo v toplem prostoru obdržijo svoje lepo lice. Ako bi mi oba ta načina združili, bi gotovo dosegli še lepši uspeh in zato vsakemu, ki hrani iz kateregakoli namena lepo sadje za dolgo časa, priporočamo, da je zavije v svilen papir in vloži potem še v lesno volno. Ako to storimo v sodovih, katere napolnimo in takoj zabijemo, potem lahko shranimo v suhi kleti veliko množino sadja, ne da bi nam bilo treba kake posebne shrambe.

„Nar. Gosp.“

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz družtvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici,

Gospiska ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izbiri, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

Popravek.

Na „Izjavo“ starihinstva v Lokaveu dne 4. t. m., katera je bila priobčena v „Gorici“ z dne 7. t. m. prosim blagovolite, vsled § 19 tiskovnega zakona ponatisniti sledeči popravek: Ni res, da je predlagal podpisani zgoraj navedeno „Izjavo“; res je, da „Izjavo“ je predlagal g. župan Vidmar sam, in jo tajniku narokoval.

Ni res, da je rekel podpisani: Obsojam brutalne lažnjive in škandalozne dopise v „Soči“ s kojimi se napada tukajšnjega občje priljubljenega župana g. Jos. Vidmarja. Res je, da sem obsojal pri oni seji napade na preč. gosp. vikarja Štefana Kerkoč, posebno smešenju telesnim napakam.

Lokavec, 13. jan. 1902.

Fran Rebek,
I. podžupan.

Dostavek uredništva. — Priobčujemo ta popravek, da vstrežemo zahtevam znanega „imenitnega“ § 19 tiskovnega zakona. Pristavljamo pa že danes, da se nas zagotavlja iz pristnega vira, da je gospod Fran Rebek vendarle predlagal zaupnico.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Za jesensko in zimsko sezono

Razno modno in drugo jesensko kakor tudi zimsko blago, za dame in gospode, toplo priporoča svojim rojakomv mestu in na deželi, nova tverka:

J. Zornik prva in jedina slovenska trgovina te stroke v Gorici, Gospiska ulica št. 7, tik „Krojaške zadruge“, v hiši „Goriške ljudske posojilnice“.

Najceneja, najbolja in najlepša izber vsakovrstnih okraskov za obleke, zimskih svilenih in volnenih rut, šerp, predpasnikov, nogavic, rokavic, otroških oblek, dežnikov, blusen, perila za gospode, krasnih kravat, Jaeger podoblek, svile za lišp in bluse, zameta, pliš, čepic za otroke, domačih čevljev za dame, gospode in otroke, cerkvenih čipk, modercev i. t. d. — Najceneje skladišče vsih potrebščin za gosp. šivilje in gospode krojače. Naročila iz dežele izvršujejo se točno proti pošt-nemu povzetju.

Brez vsake konkurence!

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dalmatinskih in isterskih v nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštna.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. št. 19,
„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina ter postreže z vsakovrstnimi okusnimi jedili.

Priporoča se toplo svojim rojakom v mestu in na deželi.

Odlikovana kleparska delavnica

Artur Makutz

Ozka ulica št. 1. — Gorica — Via Stretta št. 1.

Priporoča svojo zalogo kleparskih izdelkov vseh vrst, ter izvršuje v najkrajšem času vsakovrstna kleparska dela po najnovejšem sistemu natanko po naročilu.

Postavlja strelovide po zvonikih, šol. poslopjih itd.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4-90 K
Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,
svečar v Gorici, ulica sv. Antona

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2% polmesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 5% in na vknjižbo po 5 1/2%.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

Dobro ohranjen

križev pot

je na prodaj.

Kje? pove upravnistvo našega lista.

Jakob Miklus,

vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter trgovec z lesom in opeko, zaloga pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marianje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenca in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za slov. mladino in „Zgodovino tolminske šole“

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter mora prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

„Narodna Tiskarna“

tiska
„GORICO“
ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 K, četrta leta 2 K

Plamena naročila tiskovin se izvršuje z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

„Narodna Tiskarna“

tiska
„PRIM. LIST“
ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K